PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 35 lir | Leto XVIII. - Št. 253 (5337) | TRST, sobota 10. novembra 1962

VČERAJ SE JE ZAKLJUČILA VOLILNA KAMPANJA ZA JUTRIŠNJE VOLITVE

«Cerkev se kot taka ne sme ukvarjati s politiko ker so njeni smotri nadnaravni»

Tako je včeraj izjavil v Rimu načelnik tiskovnega urada vatikanskega koncila «Avanti» zahteva od glavnega odbora KD odločen sklep, s katerim bo potrjena veljavnost politike levega centra in izražena volja, da bo KD njegov program izvedla do konca - Longo o veljavnosti in nujnosti enotne politike KPI

RIM, 9. — Danes se je zaključila volilna kampanja v Trstu, Ravenni, Massi in v dvesto drugih občinah, kjer bodo jutri in pojutrišnjem upravne volitve in kjer so nastopili danes vodilni prvaki vseh strank. Tako so govorili med drugimi: v Ferrari komunistični poslanec Ingrao, v Ravenni komunistični poslanec Boldrini, socialistični poslanec Valori, demokristjanski poslanec Zaccagnini, socialdemokratski poslanec Orlandini in liberalni voditelj Malagodi. (O govorih, ki so bili v Trstu, poročamo na 4. strani našega dnevnika. — Op. ur.). Oglasil se je tudi znani demokristjanski desničarski prvak Scelba, ki je govoril v Messini in tudi tokrat napadal politiko levega centra. V Civitacastellana pri Viterbu je govoril socialistični levičarski prvak Vecchietti, ki je dejal, da je potrebna budnost, «dokler bodo v italijanski demokraciji take sile — politične in gospodarske — ki si domišljajo, da bodo iz levega centra napravile nekak novi centrizem». Zanimivo je tudi dejstvo, da je začel prav pred volitvami bivši predsednik vlade Giuseppe Pella izdajati nov tednik pod naslovom «Domani», za katerega je izjavil, da sicer ne bo glasilo nobene struje, temveč da bo njegovo mesto nekje med Scelbovo strujo «Ljudskega centrizma» in «Dorotejci».

Značilno je tudi, da se je prav dan pred volitvami oglasil v imenu katoliške cerkve mons. Igino Cardinale, načelnik protokola državnega tajništva Vatikana pri tiskovnem uradu vatikanskega koncila. V predavanju pod naslovom «Cerkev in politika» je med drugim orisal najprej zgodovino odnosov in pojasnil razne vplive ter poudaril potrebo «skladnega sodelovanja med državo in cerkvijo v skupne namene, da se državljanom zajamči popolna blaginja». Nato pa je dal naslednjo značilno izjavo:

«Politično aktivnost opravlja lahko samo papež. Cerkev se kot taka ne sme ukvarjati s politiko, ker je njen smoter nadnaraven». Dodal je nato še «pastirska in vojna sredstva» in dejal, da mednje prva spadajo enciklike, med njimi pa vatikanska diplomacija, posredovanje med državami, pogajanja o konkordatih z raznimi državami ter sodelovanje Vatikana pri delovanju mednarodnih organizacij. Na vprašanje, ki mu ga je po predavanju postavil neki novinar, je mons. Cardinale odgovoril, da je Vatikan vedno pripravljen vzpostaviti odnose s katero koli državo in tako tudi z ZSSR, toda «ti odnosi ne morejo mimo okoliščin, ki jih mora taka država nuditi glede svobode cerkve ter moralnih in duhovnih koristi državljanov». Na vprašanje, ali bo vatikanski koncil objavil dokument, s katerem se bo zahtevalo uničenje vseh vojnih rušilnih sredstev, je govornik izjavil, da tega koncil ne bo storil. Vendar pa bi bila «cerkev zelo zadovoljna, če bi do tega prišlo».

Kot smo že včeraj poročali, se bo jutri začelo v Rimu zasedanje glavnega odbora KD, ki je postalo še bolj važno spričo vztrajnih govoric, da bo parlament predčasno razpuščen, in da bodo volitve razpisane za 27. aprila prihodnjega leta, da bi se na ta način KD izognila vsem spornim vprašanjem med njo in PSI glede izvajanja programa politike levega centra. Zaradi tega je zelo značilno tisto, kar piše v svojem jutrišnjem članku glasilo PSI «Avanti!» V tem uvodnem članku je najprej rečeno, da je treba priznati, da je KD izpostavljena pritisku desnice, toda hkrati je tudi PSI pod pritiskom levice. «Če so vse te ugotovitve točne in če jih bodo upoštevali pri večini glavnega odbora KD, ki se bo danes sestal, potem bi morali sklepi tega najvišjega demokristjanskega političnega organa dati bolj jasno in organično obvezo spričo datumov, do katerih se mora uresničiti program, sprejet pred 5. febr. Današnje zasedanje glavnega odbora je «prvo zasedanje, potem ko se je vodstvo KD 27. septembra letos obrnilo na našo stranko in postavilo vprašanje, bolj čistega in splošnega prevzema obveznosti s strani socialistov tudi v okviru dežel. Naša obveznost pa je bila že takrat popolna in absolutna. Toda ko so se približale splošne politične volitve in razprava o deželah v parlamentu, je to dalo priložnost stranki, da razpravlja o perspektivah zato, da bi se množice in volivci pravilno usmerili. Zaradi tega je bilo na zasedanju centralnega komiteja PSI govora tudi o sporazumih, ki naj bi veljali tudi glede deželnih uprav, kar sloni na nekem programu. Dejansko ne gre za to, da se pokriva stara vsebina z novimi etiketami, temveč da se poišče spričo nekaterih skupnih potreb v zvezi s konsolidacijo moderne demokratične države, sporazum med različnimi in ločenimi strankami, ki bodo tudi v prihodnosti ostale različne in ločene. Ne gre torej za igro z načeli in za splošen pogled, ki ga imajo na zgodovino in na življenje demokratični katoliki, demokratični laiki in socialisti.

Gre za konkretno obravnavo problema, ki zahteva dvojno jamstvo, da cilji ki jih je treba skupno doseči ne bodo v nasprotju zaradi posameznih demokratičnih smotrov in da bo v temeljih sporazuma konkretna politična volja tak program izvajati skupaj z vsemi ovirami, ki jih vsem neizogibno prinaša. Ko pa take volje ni, potem neizogibno vse propade. To in samo to je preizkušnja, ki jo ljudstvo in demokratično mnenje pričakuje od levega centra in hkrati preizkušnja za današnje zasedanje glavnega odbora KD. To se pravi: ali bo glavni odbor pokazal voljo ne samo, da ponovno potrdi veljavnost levega centra, temveč tudi, da ima voljo izvesti program levega centra do konca.

Konkretno gre za preizkušnjo, ki se ji pravi uresničenje deželne ureditve. Upravičeno je razširjen občutek nezaupanja glede sposobnosti vlad in večin, da izpolnijo tisto, kar obljubljajo. Zato mora biti naloga prve vlade in prve večine levega centra, da dokaže, da je tako nezaupanje brez podlage. Tedaj, in samo tedaj bo pot za nadaljnji razvoj in napredek odprta», zaključuje «Avanti» svoj uvodni članek.

Togliattijev namestnik v vodstvu KPI Luigi Longo je napisal v zvezi s politiko levega centra za prihodnjo številko revije «Rinascita» članek pod naslovom «Veljavnost in nujnost naše politične enotnosti», v katerem poudarja potrebo te enotnosti kljub novim pogojem, ki so nastali s stališčem PSI. Med drugim piše Longo: «Nova politična in socialna realnost dokazuje, da še vedno obstajajo široke možnosti za enotno akcijo — možno in potrebno — med komunisti in socialisti kljub popuščanju socialističnih voditeljev pred pritiskom in izsiljevanjem demokristjanov. Gre za enotnost v vseh socialnih in političnih borbah, pri delovanju sindikatov in zadrug, v občinskih in pokrajinskih upravah kljub vzpostavi uprave levega centra. Sklep večine vodstva PSI, da ne bo s komunisti sodeloval tudi v tistih deželah ter morda tudi občinah in pokrajinah, kjer bi to zajamčilo trdne ljudske deželne uprave, je prav gotovo slab. Toda ta sklep je obveza, ki jo baza PSI in ljudske množice ne bodo tako lahko sprejele.» Zaradi vsega tega — piše Longo — ne bi bilo prav, če bi KPI politiko enotnosti oslabila.

Senatorji so danes izglasovali zakonski osnutek za obdavčenje delnic. Za zakon so glasovali poleg senatorjev strank levega centra tudi senatorji KPI in PLI.

Adenauer bo od 13. do 16. t. m. v ZDA Socialdemokrati zahtevajo odstop Straussa

Nadaljuje se ostra debata v Bundestagu v zvezi z afero «Spiegel» Tajna policija nadzoruje tudi Adenauerjev telefon

BONN, 9. — Predstavnik bonske vlade je sporočil, da se bo Adenauer sestal dvakrat s predsednikom Kennedyjem med svojim obiskom v ZDA od 13. do 16. novembra. Razen tega se bo Adenauer sestal z ameriškim ministrom za obrambo McNamaro in z državnim tajnikom Deanom Ruskom. Kancler bo imel tudi tiskovno konferenco v združenju za tisk.

22. novembra bo Adenauer šel v zahodni Berlin, kjer se bo udeležil sestanka demokristjanske stranke in bo govoril tudi na nekem zborovanju.

Danes je bila v Bundestagu tretji dan zaporedna debata v zvezi z zadevo «Spiegel». Tudi danes je odgovarjal minister za obrambo Strauss zlasti na tista vprašanja socialdemokratov, ki zahtevajo pojasnila glede aretacije urednika Ahlersa v Španiji. Pravosodni minister Stammberger je še vedno odsoten, ker je bolan.

Zunanje ministrstvo je nocoj sporočilo, da je bil zahodnonemški poslanec v Madridu von Velck poklican v Bonn, da poroča v zvezi z zadevo «Spiegel». Poslanik je sedaj na počitnicah v Švici.

Socialdemokratska stranka pa zahteva v svojem današnjem biltenu ostavko ministra za obrambo Straussa kot «neposredno posledico primera «Spiegel».

V zvezi z aretacijo Ahlersa v Španiji je Strauss sporočil na seji Bundestaga, da je ponoči 27. oktobra stopil v stik po telefonu z vojaškim atašejem v Madridu Osterjem, da ga obvesti o zapornem nalogu proti Ahlersu. Strauss je dodal, da je posredoval zaradi tega, ker je bil neki visoki funkcionar njegova ministrstva že telefoniral Osterju, toda mu niso verjeli. Zato je moral on sporočilo osebno potrditi.

Dalje je Strauss izjavil, da je bila njegova dolžnost sodelovati, ker je varnostna skupina policije vedela, da je bila obveščena, da je Oster vedel za Ahlersov prihod v Španijo. Dalje je dejal, da je policija tudi s svoje strani že obvestila španske oblasti o zapornem nalogu proti Ahlersu. V glavnem je ponovil to, kar je bil že izjavil včeraj. Dodal je, da je 16. oktobra, ko je zvedel za postopek proti reviji, prosil svojega podtajnika Hopfa, naj prevzame zadevo v svoje roke, da ne bi ustvarili vtisa, da se on neposredno vmešava v postopek proti reviji, ki ga je bila večkrat napadala. Pri tem pa je poudarli, da prevzema vso politično odgovornost za delo svojega podtajnika.

Kakor je znano, je bil Hopf razrešen svojih funkcij, da se prepreči kriza v koalicijski vladi. S tem v zvezi je neki socialdemokratski poslanec vprašal Straussa, čemu so žrtvovali Hopfa in ni bil odstranjen Strauss sam, že ker prevzema vso odgovornost za delo svojega podtajnika.

Predsednik Bundestaga ni dovolil odgovora na to vprašanje. Strauss pa je izjavil, da ne ve, ali je njegov podtajnik prekoračil svojo pristojnost.

Socialdemokratski poslanec dr. Schaefer je nato vprašal, čemu so številni telefoni v Zahodni Nemčiji podvrženi nadzorstvu. Toda še preden je pristojni minister za pošto (oziroma zanj notranji minister) odgovoril, je posegel v debato kancler Adenauer, ki je povedal, da neidentificirane organizacije nadzorujejo njegove telefonske razgovore iz privatne rezidence v Rhoendorfu. Dodal je: «Že nekaj časa se ne morem več zanesti, da obravnavam nekatera rezervirana vprašanja po svojem telefonu v Rhoendorfu (seveda ne gre za državne tajnosti), ker se na tej progi vključujejo čudne povezave».

Minister za pošto, ki ni bil navzoč, je prek notranjega ministra sporočil, da so poklicali iz Muenchena posebno skupino tehnikov, da raziščejo te nerazložljive okoliščine. To so sklenili zaradi opozoril številnih uglednih osebnosti. Notranji minister je zagotovil, da je v teku obširna preiskava, da se razjasni zadeva, glede katere nemška ustava določa, da je tajni službi prepovedano poslušati telefonske razgovore.

Zasedbena vojaška oblast ima sicer na tem sektorju še nekatere pravice in šele po odobritvi nove zakonodaje «o izrednem stanju» bodo izgubila še ostale pravice glede tega.

Notranji minister Hoecherl je zagovarjal ravnanje policije, državnega pravdništva in ministrstva za obrambo in poudaril, da če ti organi ne bi nastopili, da zagotovijo aretacijo Ahlersa, bi bili prav gotovo obtoženi nemarnosti in da niso izpolnili svoje dolžnosti. Minister je tudi izjavil, da ima vsak nemški organ dolžnost in ne samo pravico sporočiti oblastem druge države obstoj zapornega naloga proti državljanu, ki ima kak obračun s sodnijo, da se doseže aretacija, ki jo določa zakon.

Minister Strauss je nato odklonil zahtevo opozicije, naj bi povedal imena vojaških izvedencev, katerim je bil predložen članek v reviji «Spiegel». Dal pa je častno besedo, da dva izvedenca, ki se jih je poslužilo ministrstvo za obrambo, nista nikoli pripadala nacistični stranki in nista bila člana SS. Dodal je, da sta bila oba oproščena pred epuracijsko komisijo, in sicer eden, ker je bil premlad za časa Hitlerja, drugi pa je poklicni častnik.

Zahteve delavk na konferenci CGIL v Rimu

RIM, 9. — Danes se je pričela v Rimu vsedržavna konferenca delavk, ki jo je sklicala CGIL. Udeležuje se je 700 delegatk, prišle pa so tudi delegacije iz raznih držav in med njimi tudi iz Jugoslavije. Navzoči so tudi številni voditelji CGIL, tajniki Delavskih zbornic iz raznih pokrajin itd.

Po kratkem uvodnem govoru zveznega podtajnika je Donatella Tortura prebrala poročilo na temo: «Za nove, bolj napredne pridobitve italijanskih delavk». V njem je med drugim dejala, da so ženske množično udeležene v italijanskem političnem, gospodarskem in sindikalnem življenju ter poudarila, da nalaga navzočnost 7 milijonov žensk v proizvodnem procesu organizaciji CGIL nove naloge poglobitve pojavov, povezanih s to preobrazbo. Ženskam je treba namreč priznati njihov doprinos k ustvarjanju narodnega dohodka, kakor tudi k splošnemu razvoju demokracije v Italiji.

Danes se je v Rimu zaključilo tretje obdobje pogajanj med sindikati in delodajalci za obnovitev vsedržavne kolektivne pogodbe stalnih mezdnih delavcev v kmetijstvu. Sporazumeli so se o 13. plači, dnevnicah, klasifikacijah in prejemkih po starosti. Četrto obdobje pogajanja se prične 27. novembra.

Na sedežu Confindustrie pa se je končalo delo tehnične komisije, ki proučuje način uveljavljanja načelnega sporazuma, ki je bil dosežen na ministrstvu za delo med predstavniki sindikatov in Confindustrie glede akordov in dela na traku v kovinarski stroki.

POGAJANJA O NALOGI RDEČEGA KRIŽA V ZVEZI S KUBO

Ugodno napredujejo razgovori v New Yorku Stik med ladjami ZDA in SZ proslavljen z vodko

ZDA vztrajajo pri zahtevi po nadzorstvu na kubanskem ozemlju in po umiku letal «Il-28» - Mikojanovi razgovori v Havani zaviti v največjo tajnost - Nikaragua zahteva invazijo Kube

NEW YORK, 9. — Uradni predstavnik OZN je nocoj izjavil, da «ugodno napredujejo» stiki med predstavniki mednarodnega Rdečega križa in predstavniki glavnega tajnika OZN o praktičnih ukrepih za nadzorovanje pomorskega prometa, namenjenega na Kubo.

Predstavnik je dodal, da so ukrepe glede naloge mednarodnega Rdečega križa že sporočili ZDA, SZ in Kubi. Predstavniki Rdečega križa, ki so navezali stike v New Yorku, se bodo v soboto vrnili v Ženevo. Podrobnosti o načinu izvajanja naloge Rdečega križa bodo objavljene, takoj ko bodo dokončno odobrene.

Ameriški departma za obrambo je danes javil, da so se ameriške vojne ladje srečale s petimi sovjetskimi ladjami, ki so odplule s Kube, in da so na njih izvršile dogovorjeno inšpekcijo.

Podtajnik za obrambo Sylvester je izjavil, da so sovjetsko ladjo «Alapajevsk» srečali včeraj popoldne, druge štiri ladje, in sicer «Dvinogoršk», «Labinsk», «Volgoles» in «Komsomol» pa danes.

Do prvega stika je prišlo včeraj ob 15.45 po krajevnem času med ladjo «Alapajevsk» in torpedovko «Holder». Sovjetski mornarji so ponudili ameriškim mornarjem steklenico vodke. Z ameriške ladje je odletel helikopter in se ustavil nekaj metrov nad sovjetsko ladjo. Steklenico vodke so privezali na vrv, ki so jo spustili s helikopterja, in medtem so se sovjetski in ameriški mornarji prijateljsko pozdravljali. Američani so lahko neovirano posneli nekaj fotografij in ko so odpotovali, jih je kapitan sovjetske ladje pozdravljal z dvignjenimi rokami in ameriški mornarji so odzdravljali.

V tem primeru in tudi v drugih primerih so sovjetski mornarji odkrili pokrit tovor na ladji, tako da so Američani lahko slikali. V prvem primeru so opazili, da ladja prevaža kamione ter razno opremo za graditev cest, stroje za izravnavanje terena, žerjave itd. Na ladji je bilo tudi okoli dvesto oseb. Na ladji Dvinogorsk, s katero so stopili v stik davi, so ameriški opazovalci opazili nekaj pospravljenih raket na krovu. Nekaj raket je bilo tudi na drugih ladjah. Poročilo o ladji «Komsomol», s katero so se srečali danes ob 9.30, ni še prispelo v Washington.

Kar se tiče opazovanja raket, je podtajnik Sylvester izjavil, da so sovjetski mornarji vsakikrat potegnili z zabojev na krovu debelo pokrivalo s katerim so bili pokriti. Kakor predvideno, pa so bile rakete v manjši ambalaži, zato da jih zaščitijo pred nevihtami. Sylvester pa je dejal: «Prepričani smo, da so naši videli rakete.» Izjavil je tudi, da se oblasti ne bodo dokončno izrekle o tem, dokler ne bodo specialisti pregledali fotografij. Na vztrajna vprašanja časnikarjev je izjavil, da je «povsem neverjetno», da bi zaboji bili prazni.

Nocoj ali jutri zjutraj bo moralo priti do stika z drugimi štirimi sovjetskimi trgovinskimi ladjami.

V poučenih krogih v Washingtonu izjavljajo, da je Hruščov poslal v začetku tega tedna Kennedyju novo pismo. S tem v zvezi izjavljajo, da gre za «praktična vprašanja, ki so povezana z izvajanjem inšpekcije, in da sta si Hruščov in Kennedy izmenjala še druga pisma po tistih, ki so bila objavljena 27. in 28. oktobra.

V državnem departmaju izjavljajo, da pismo Hruščova ni nobene posebne važnosti in ne prinaša novih elementov. Dodaja samo, da pisma obravnavajo «tehnična vprašanja» v zvezi z vprašanji, ki sproti nastajajo.

Kakor poročajo iz Havane, je vrhovno poveljstvo kubanskih oboroženih sil odredilo delno demobilizacijo. Na tisoče mobiliziranih se vrača domov ob navdušenju prebivalstva.

V krogih OZN izjavljajo, da je Sovjetska zveza sporočila, da bodo vse sovjetske rakete odpeljane s Kube v teku ponedeljka. Po tem datumu ne bodo več potrebne nadaljnje ameriške inšpekcije na sovjetskih ladjah, ki plujejo s Kube.

Sinoči so se na sedežu sovjetske delegacije v OZN začeli razgovori med ameriškimi in sovjetskimi diplomati, ki so trajali štiri ure. Vendar pa ni prišlo do nobene rešitve glede ameriške zahteve za nadzorstvo na kubanskem ozemlju. Ameriški predstavnik je izjavil, da sta obe strani govorili «o večini še nerešenih točk, vendar pa nista uspeli menjati položaja». Zatrjuje se, da sovjetski predstavniki zahtevajo izpolnitev petih Castrovih pogojev za rešitev spora. V ameriških krogih pravijo, da je glavni spor sedaj glede umika sovjetskih letal «Iljušin 28» s Kube, o katerih Američani trdijo, da gre za «ofenzivno orožje». Sovjetski predstavniki pa poudarjajo, da gre za stare bombnike. Razen tega vztrajajo Američani pri zahtevi po nadzorstvu na kubanskem ozemlju.

Potekel je že teden dni od prihoda Mikojana v Havano in njegova pogajanja s kubansko vlado so še vedno zavita v tajnost.

Danes je Mikojan v spremstvu Castra obiskal nekatere ameriške kmečke zadruge v pokrajini Pinar del Rio. Sovjetski strokovnjaki pa so medtem imeli razgovore s predsednikom Dorticosom in z zunanjimi ministrom Roo.

Iz prestolnice Nikarague poročajo, da je predsednik Somoza na tiskovni konferenci zahteval čimprejšnjo invazijo Kube. Somoza je dodal, da predsednik Kennedy lahko veže ameriško politiko do Kube, «toda ne politike Nikarague in drugih držav. Latinska Amerika mora določiti svoje stališče do grožnje, ki jo predstavljata Castro in komunizem». Nikaragua je ponudila kubanski begunski organizaciji operativno bazo in pomoč. Kakor je znano, ima organizacija kubanskih beguncev, ki ji predseduje Jose Miro Cadorna, sedaj sedež v Miamiju na Floridi.

Razgovor Hruščova z indijskim poslanikom

MOSKVA, 9. — Predsednik sovjetske vlade Hruščov je sprejel danes indijskega poslanika Kaula in se z njim razgovarjal o «mednarodnih problemih».

V indijskih krogih pojasnjujejo, da spada sestanek v okvir redne diplomatske prakse po predložitvi poverilnic novega poslanika. Kaul je bil namreč imenovan nedavno za novega indijskega poslanika v Mokvi. V istih krogih niso hoteli povedati, ali sta Hruščov in Kaul govorila tudi o indijsko-kitajskem sporu.

Zahodnonemški minister za obrambo Strauss govori v Bundestagu o aferi «Spiegel»

S KUNČEVE TISKOVNE KONFERENCE

Videmski dogovori so nadaljnji prispevek k medsebojnemu zbližanju

Glede Kube je Kunc izjavil, da je nujno takoj ukiniti blokado

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 9. — Zastopnik državnega tajništva za zunanje zadeve Drago Kunc je na današnji tiskovni konferenci v zvezi z dogodki okrog Kube izjavil, da Jugoslavija spremlja ta razvoj z vso pozornostjo in da je sedaj, ko so raketne naprave demontirane, potrebno, da se Kubi čimprej dajo ustrezna jamstva. «Sedaj je nujno», je dejal Kunc, «da se takoj preneha blokada in da se Kubi omogoči normalen in enakopraven položaj v mednarodni skupnosti.»

V zvezi z nedavnim zasedanjem mešane jugoslovansko - italijanske komisije o malem obmejnem prometu v Vidmu je Kunc ugotovil, da je konstruktivno ozračje na zasedanju in doseženi rezultati nedvomno odražajo napore Jugoslavije in Italije, da še nadalje razvijata medsebojno sodelovanje na tako važnem področju in s tem prispevata k nadaljnjemu zbliževanju narodov obeh držav. Kunc je dejal, da je bilo na zasedanju podpisano novo besedilo vizumskega sporazuma in ustvarjene so bile nadaljnje olajšave v malem obmejnem prometu. V ilustracijo uspešnega izvajanja sporazuma je Kunc navedel, da so od podpisa sporazuma leta 1955 do danes zabeležili okrog 45 milijonov prehodov v obeh smereh.

«Jugoslovanska vlada, je dejal Kunc, pozitivno ocenjuje izjavo Todora Živkova na 8. kongresu KP Bolgarije o odnosih med Bolgarijo in Jugoslavijo. Mi soglašamo z mnenjem Živkova, da je prišlo do izboljšanja odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo in da je to zbližanje in nadaljnji razvoj odnosov obojestransko koristno in v interesu utrditve miru na Balkanu in v Evropi.»

V zvezi s sprejemom predloga jugoslovanske konference v gospodarskem odboru generalne skupščine OZN je Kunc poudaril, da je odbor s tem potrdil upravičenost naporov za sklicanje gospodarske konference, in je dodal, da so sklepi gospodarskega odbora glede nadaljnjih ukrepov za uresničenje enakopravnega sodelovanja na svetu pravilni.

Na vprašanje, kako ocenjuje sprejem resolucije 37 držav o prenehanju jedrskih poizkusov, je Kunc ugotovil, da rezultat glasovanja odraža povečano zaskrbljenost in odločnost za popolno in končno prepoved jedrskih poizkusov.

Dalje je Kunc izjavil, da bodo na francosko-jugoslovanskih gospodarskih razgovorih, ki se bodo začeli 15. t.m. v Beogradu, proučili vprašanja trgovinske izmenjave in druga gospodarska vprašanja. Pričakuje se, da bo kot rezultat razgovorov prišlo do razširitve gospodarskega sodelovanja in da bo novi trgovinski sporazum omogočil povečanje jugoslovanskega izvoza v Francijo.

Na vprašanje, kako komentira sporazum med Zahodno Nemčijo in Švico o plačanju odškodnine žrtvam nacizma, je Kunc poudaril, da ta sporazum potrjuje, kako je upravičena in aktualna zadevna zahteva Jugoslavije, in da se pričakuje, da bo zahodnonemška vlada v kratkem pozitivno odgovorila na noti, ki ju je jugoslovanska vlada v zvezi s tem poslala pred meseci bonski vladi.

B. B.

Napovedano zasedanje plenuma CK KP SZ

MOSKVA, 9. — Agencija Tass javlja, da se bo centralni komite KP SZ sestal na plenarnem zasedanju 19. novembra. Agencija dodaja, da bo Hruščov poročal o izboljšanju vodstva industrije, gradbeniškega sektorja in kmečkega gospodarstva. Šlo bo za razširjen plenum, katerega se bodo udeležili razen članov komiteja tudi številni specialisti in funkcionarji krajevnih oblasti.

Danes so javili, da je iz zdravstvenih razlogov odstopil prvi podpredsednik sovjetske vlade in predsednik gospodarskega in znanstvenega sveta Aleksander Zasjadko.

Južni Vietnam prekinil odnose z Laosom

SAJGON, 9. — Južnovietnamska vlada je prekinila diplomatske odnose z Laosom. To je sklenila, ker so v Vientianu odprli poslaništvo Severnega Vietnama. Južni Vietnam namreč ne sprejema dokončne razdelitve Vietnama in ne priznava Severnega Vietnama kot države. Zaradi tega ni južnovietnamska vlada podpisala leta 1954 ženevskega sporazuma.

Gospodarski odnosi Italija-Trinidad

RIM, 9. — Ministrski predsednik Trinidada in Tobaga Williams Eric je zaključil danes svoj obisk v Italiji in je popoldne odpotoval v Kairo, kamor potuje na vabilo Naserja. Eric je omenil, da bo decembra obiskala Trinidad italijanska gospodarska delegacija, in je izrazil željo po razvoju gospodarskih odnosov med Italijo in Trinidadom.

MEKSIKO, 9. — Havanski radio je javil, da je Ben Bela v brzojavki Maocetungu sprejel vabilo za obisk v Pekingu. Za obisk ni bil še določen datum.

NEHRU POUDARJA PRIPRAVLJENOST INDIJE «NA PRAVI MIR S ČASTNIMI POGOJI»

Izjavil je, da je sedaj postalo nemogoče imeti zaupanje v besede kitajske vlade

NOVI DELHI, 9. — V obeh zbornicah indijskega parlamenta se nadaljuje razprava o kitajskem napadu na Indijo. Predsednik indijske vlade Nehru je izjavil, da je pripravljen uvesti preiskavo o stopnji pripravljenosti Indije pred kitajsko invazijo.

Dodal je: «Ne bomo se dali prevarati po kitajski mirovni ofenzivi, čeprav smo pripravljeni na pravi mir s častnimi pogoji.» Pripomnil je, da za sedaj se mu ne zdi umestno prekiniti diplomatske odnose s Kitajsko in da Indija ne misli začeti izdelovanja jedrskega orožja. Tudi če bodo Kitajci imeli to orožje prihodnje leto, bo šlo samo za atomsko orožje, ki bo še v preizkuševalnem štadiju.

«Indijska vlada, je dodal Nehru, razmišlja o možnosti daljšega spora z Indijo. Dodal je, da Indija ni bila pripravljena, da se postavi proti kitajski invaziji: «Kitajci so nas bili prepričali, da ne bodo prekoračili Mac Mahonove črte. Na vzhodnem sektorju smo bili bolj pripravljeni kakor v Ladaku, toda ne na invazijo petdeset tisoč mož».

O kitajski mirovni ofenzivi je Nehru dalje dejal: «To ni noben mir, temveč nas hočejo ponižati in okrepiti kitajski položaj za nadaljnje napredovanje. Postalo je nemogoče imeti zaupanje v besedo kitajske vlade. Dejanja Kitajcev se lahko primerjajo dejanjem Hitlerja».

Opozicija je bila obtožila vlado, da je slabo organizirala indijsko vojsko in da je njena oborožitev slabša od kitajske. V zgornji zbornici je voditelj stranke Jan Sangh, Atal Bihari Vajpaje izjavil, da vodi Indija danes borbo na življenje in smrt «proti imperialistični državi, ki je mnogo bolj nevarna od imperialistov v preteklosti». Obtožil je indijsko vlado, da je zanemarjala obrambo.

V okviru vojaške pomoči Indiji je prišel danes v Novi Delhi angleški general Edward Lindsay na posvetovanja z indijsko vlado glede dobavljanja britanskega orožja. Francoski poslanik v Novem Delhiju je danes sporočil, da je francoska vlada sklenila pospešiti pošiljanje vojaškega materiala Indiji. Razen tega je dala Francija Indiji gospodarsko pomoč petdeset milijonov dolarjev in je pooblastila francosko banko, da dovoli posojilo deset milijonov dolarjev.

Predstavnik indijskega ministrstva za obrambo je sporočil, da Kitajci zbirajo oklepne sile v bližini jezera Spangur v Južnem Ladaku. Jezero je oddaljeno samo nekaj kilometrov od važnega indijskega središča Cusul, kjer je majhno letališče. Na tem področju zbirajo Kitajci že en teden nove čete, očitno z namenom, da sprožijo množičen napad na indijske položaje.

Na ostalih delih meje je položaj normalen; tu pa tam prihaja do spopadov med izvidnicami. V mestu Jang blizu Tavanga so Indijci bombardirali kitajske položaje.

Iz Pekinga poročajo, da je kitajski zunanji minister maršal Čen Ji ponovil danes kitajske predloge za umik kitajskih in indijskih čet 20 kilometrov od položajev, ki sta jih obe vojski zavzemali leta 1959. To je Čen Ji izjavil na sprejemu v kamboškem poslaništvu in je pozval prijateljske azijske in afriške države, naj dosežejo od Indije, da «pozitivno odgovori» na kitajske predloge. Trdil je, da je Kitajska vedno za rešitev spora s pogajanji. Dodal je, da bi izvedba teh kitajskih predlogov pomenila «prekiniti sedanje spopade na meji in preprečiti njih ponovitev v prihodnosti».

Izjavil je dalje, da to «ne bi prejudiciralo stališča nobene strani, kar se tiče meje», in ne bi škodovalo dostojanstvu obeh držav ter bi «samo ustvarilo boljše ozračje za začetek mirnih pogajanj».

DANES

Dogovorjena inšpekcija ameriških ladij nad sovjetskimi ladjami, ki vozijo demontirane rakete s Kube, se je včeraj začela izvajati — kot je izjavil ameriški podtajnik za obrambo Sylvester — takole: Ameriške ladje so se približale sovjetskim; z ameriške ladje je odletel helikopter in se ustavil nekaj metrov nad sovjetsko ladjo; sovjetski mornarji so vsakokrat potegnili z zabojev na krovu debelo platno, s katerim so bili pokriti; pri prvem stiku so sovjetski mornarji ponudili ameriškim steklenico vodke, in sicer tako, da so jo privezali na vrv, ki so jo spustili s helikopterja, pri čemer so se sovjetski in ameriški mornarji prijateljsko pozdravljali, slednji pa so hkrati neovirano posneli nekaj fotografij. Sylvester je svoji izjavi dodal: «Prepričani smo, da so naši videli rakete.»

Med včerajšnjimi pogajanji sovjetskih in ameriških zastopnikov v OZN glede ameriške zahteve za nadzorstvo na kubanskem ozemlju ni prišlo do nobene rešitve. Pač pa potekajo ugodno razgovori med predstavniki mednarodnega Rdečega križa in zastopniki U Tanta glede praktičnih ukrepov za nadzorstvo pomorskega prometa, usmerjenega na Kubo. Mikojan je še vedno na Kubi in nihče ne ve, kako potekajo njegova pogajanja s Castrom, ki je med tem ukazal delno demobilizacijo oboroženih sil. Mobilizirani se vračajo domov ob navdušenju prebivalstva.

Na kitajsko-indijski meji prihaja do spopadov med izvidnicami. Kitajci nadaljujejo s koncentracijo čet v bližini jezera Spangur v južnem Ladaku z očitnim namenom, da sprožijo nov napad. Indijci so bombardirali kitajske položaje v mestu Jang. Opozicija je v indijskem parlamentu ostro kritizirala vlado, ker je slabo organizirala indijsko vojsko, tako da je njena oborožitev slabša od kitajske.

Odložena revizija

Po kongresu zahodnonemških sindikatov

Zveni malo nesmiselno — toda kongres nemških sindikatov, ki je bil pred kratkim v Hannovru, je pomembnejši po tistem, o čemer se delegati niso sporazumeli, kot pa po tistem, o čemer so dosegli enotnost. Gre za odkrita nesoglasja o vsebini novega programa in statuta nemške sindikalne zveze. Vtem ko je razprava o programu privedla do tega, da so sprejem njegovega dokončnega besedila odložili na drugo leto, s čimer so vsaj za nekaj časa preprečili revizijo tega poglavitnega dokumenta sindikalno organiziranih delavcev Zvezne republike, pa je obravnava statuta pripeljala do delnega kompromisa. Z dopolnitvami nekaterih stališč so precej ublažili strogo centralistično organizacijsko shemo, ki je bila predlagana v osnutku. Tako so še naprej zagotovili dejansko — čeprav ne hkrati tudi formalno — avtonomijo posameznih strokovnih zvez.

Hannovrski kongres, njegovi sklepi in razprave, ki so potekale pred tem zborom, opozarjajo na intenzivne notranje homatije v nemški sindikalni zvezi. Te so posebnega pomena, saj je zveza enotna sindikalna organizacija nemških delavcev. Kljub močnemu vplivu socialne demokratske stranke združuje v svojih vrstah tudi delavce, ki zastopajo drugačna politična prepričanja. Zato lahko popolnoma upravičeno trdimo, da so gibanja v nemški sindikalni zvezi, — ta šteje nad 7,500.000 članov — le odsev razpoloženja vsega organiziranega delavskega razreda Zahodne Nemčije. Tako nemška sindikalna zveza prevzema objektivno tudi nekatere funkcije politične organizacije. Nastopa kot skoraj edini resnični zastopnik razrednih interesov nemških delavcev. To še toliko bolj, ker socialna demokratska stranka čedalje bolj izgublja, še zlasti po svojem zadnjem kongresu v Bad Godesbergu, značaj razredne stranke nemških delavcev. Od tod tudi izvira pomen, ki ga ima hannovrski kongres ne samo za določanje smeri notranjega razvoja in politike sindikatov ter merjenje sil v sindikalnem gibanju — marveč tudi za stanje odnosov v delavskem gibanju Nemške zvezne republike sploh.

Namen, da bi spremenili programske in statutarne postavke nemške sindikalne zveze, je pravzaprav poskus zaobrnitve vsega sindikalnega gibanja Zahodne Nemčije v desno smer. Gre za napore centralnega sindikalnega vodstva, da pripravi sindikate k razrednemu sodelovanju z delodajalci. To je tudi bistvo teze o tako imenovanem «partnerstvu», o «istovetnosti interesov delavcev in delodajalcev», ki jo je mogoče čedalje pogosteje slišati tudi na različnih sindikalnih zborih. Kako nevzdržna je ta teza, se je najbolj pokazalo v zadnjem času, ko kapital in tudi država, v času ko je zastala gospodarska blaginja in ko se krepe inflacionistične tendence, kratita delavcem pravico do povečanja prejemkov, celo v primerih, ko so te zahteve posledica višjih življenjskih stroškov ali večje produktivnosti dela. Tako je dejansko nemški delavec danes relativno slabše plačan, kot je bil pred nekaj leti, hkrati pa mu celo odrekajo pravico, da bi zboljšal ta svoj položaj. V podkrepitev tega stanja bomo navedli samo nekaj uradnih podatkov. Po podatkih bavarske državne banke je vsak delavec v tej deželi leta 1950 ustvaril za 15.000 mark vrednosti. V letu 1961 je ustvaril vrednosti za 32.000 mark. V tovarnah avtomobilov «Volkswagen» so na primer dosegli na delavca v letu 1955 vrednost 14.500 mark, leta 1961 po 24.000 mark. Hkrati se je lastna cena izdelkov nemške industrije zaradi mehanizacije proizvodnje in povečane produktivnosti dela precej zmanjšala. Tako so se dejanske mezde nemških delavcev, kot piše sindikalni list «Welt und Arbeit» kljub nominalnemu povečanju znižale od leta 1950 do 1961 za 4 odst.

Nemški delavci se zavedajo takega svojega položaja in so v zadnjih dveh letih storili številne ukrepe, da bi to stanje spremenili. Med najpomembnejše take ukrepe sodijo vsekakor velika stavka kovinarjev na jugu in jugozahodu Nemčije v začetku letošnjega leta in stavki delavcev kemične in gradbene industrije, ki sta ji sledili. Zanimivo je, da so letos prvič v zgodovini Zvezne republike stavkali tudi uslužbenci javnih ustanov, vse to pa priča o nezadovoljstvu širokih plasti zaposlenega nemškega prebivalstva s sedanjimi delovnimi razmerji.

Toda važno je pripomniti, da so te akcije potekale brez podpore centralnega vodstva sindikatov (in socialnodemokratske stranke), ki se je postavilo na stališče, da bi ugoditev delavskim zahtevam povečala inflacionistične tendence v Zahodni Nemčiji. Teorija o tem, da bi morali tudi delavci prispevati svojo žrtev za «splošno blaginjo naroda», «zagotovitev nadaljnje gospodarske rasti» itd. je tako dobila zagovornike tudi v vrstah samih sindikatov. Vse to zaradi «splošnih nemških» koristi.

Tako stališče najodgovornejših sindikalnih voditeljev do zahtev delavcev je na novo osvetlilo tudi odnose med centralnim sindikalnim vodstvom, ki je večinoma v rokah desnih sil, in radikalnejšimi strokovnimi sindikati, ki uživajo precejšnjo neodvisnost in svobodo, kar zadeva njihovo ukrepanje.

Odsev tega sta predlog novega programa in statuta nemške sindikalne zveze, s katerima naj bi zamenjali veliko radikalnejše listine iz leta 1959. Tako na primer odstopajo v novem programu od dosedanjih zahtev po nacionalizaciji ključne industrije. Namesto tega zahtevajo «javno nadzorstvo nad poglavitnimi gospodarskimi zmogljivostmi države. Načelo družbenega načrtovanja v gospodarstvu so zamenjali s teorijo o «prvenstvu konkurence». Praktično to pomeni, da je novi program nemške sindikalne zveze samo sindikalna inačica znanega badgodesberškega programa nemške socialnodemokratske stranke, s katerim so «vrgli čez krov še zadnje ostanke marksizma». S tem so skušale desne sile v nemških sindikatih pridobiti tudi ideološko podlago za politiko vključitve sindikatov v sedanji zahodnonemški družbeni sistem, za spremembo nemških delavcev v aktivno silo, ki naj bi zavzela «ustrezno» mesto v sedanjem družbenem sistemu, ne pa da se bo bojevala za alternativo temu sistemu.

Odpor, na kakršnega je naletel na hannovrskem kongresu predlog za spremembo programa, opozarja na to, da so v nemškem sindikalnem gibanju še vedno sile, ki se bojujejo za temeljitejše rešitve. To nam dokazuje tudi delni neuspeh, da bi s spremembo statuta okrepili centralistično vodstvo sindikatov, to pa bi dejansko pomenilo vzeti nemškemu sindikalnemu gibanju možnosti, da bi se posamezni strokovni sindikati še naprej bojevali za radikalnejše zahteve tudi v primeru, če nimajo soglasja desničarskega centralnega vodstva.

Iz vsega tega izhaja, da se bije v nemškem sindikalnem gibanju oster boj med radikalnejšimi in manj radikalnimi silami, ta pa je toliko intenzivnejši, kolikor bolj se v nemškem političnem življenju jasneje pojavljajo protidelavske tendence. Toda napačno bi bilo, če bi gledali na ta spor izven splošnih tokov, po katerih se giblje sodobno nemško delavsko gibanje. Splošno prevladovanje desničarskih tendenc, te so v zadnjih letih močno zajele vse njegove dele, se ni izognilo niti hannovrskega sestanka. Delni protikomunizem je dobil, kot posledica pritegovanja številnih sil nemškega delavskega gibanja v medblokovska trenja, na šestem kongresu nemških sindikatov splošno podporo, to pa vsekakor zmanjšuje pomen odpora radikalnejših sil močni sindikalni desnici.

MARKO KOZMAN
(Iz «Komunista»)

Ose so ga usmrtile

BOLOGNA, 9. — Ko je 29-letni Elio Furlan s škarjami obrezoval živo mejo, je dregnil v osje gnezdo. Razdražen roj os ga je opikal, preden se je Furlan sploh zavedel nevarnosti. Po nekaj minutah je umrl v groznih krčih.

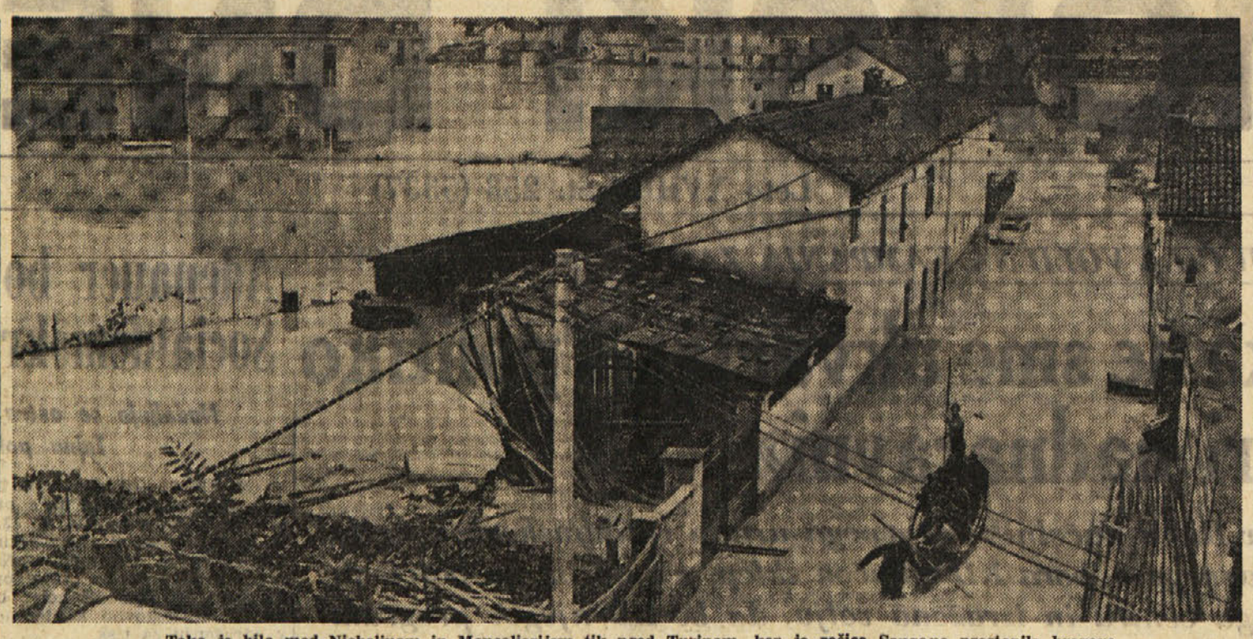

Tako je bilo med Nichelinom in Moncalierijem tik pred Turinom, ker je rečica Sangone prestopila bregove

HUDE POSLEDICE ZELO SLABEGA VREMENA PO VSEJ ITALIJI

Prizadet je zlasti Turin s pokrajino kjer je za več milijard škode

Zaradi plazov je mnogo cest prekinjenih - V Genovi ladje ne morejo pristati - V Benetkah tudi včeraj visoka plima

RIM, 9. — Po vsej Južni Tirolski in Dolomitih dežuje že pet dni. Polno plazov in usadov na raznih cestah, tudi na cesti proti Brennerju, vendar so glavne prelazne poti prehodne.

V Dolomitih je snežilo do poznega večera. Stelvio ima 80 cm snega, Pordoi 45 cm, Rolle, Sella in Paganella pa 40 cm.

Čez železniško progo Primolano-Bassano je zletela velika skala, ki se je odkrušila s hriba, prav v trenutku, ko je po progi vozil vlak proti Bassanu. Vendar pa se je skala vlaka komaj dotaknila, tako da je poškodovala samo lokomotivo. Po poldrugournem postanku je 120 potnikov lahko nadaljevalo vožnjo, ko so prestopili v drug vlak. Promet po progi Benetke-Trento je bil zvečer spet vzpostavljen.

Tudi na progi Padova-Belluno je prišlo do prekinitve in potniki so morali vožnjo nadaljevati s pulmanom.

V zgornjem Monferratu je reka Bormida prestopila bregove na raznih mestih in preplavila desetine hektarov zemlje. V Valpolicelli so se morali stanovalci umakniti iz petih hiš, ker jih je voda tako razmajala, da je postalo bivanje v njih nevarno.

V Turinu še kar naprej dežuje. Promet v Turinu in pokrajini je okrnjen, ker so trije mostovi izključeni iz prometa. Most na Korzu Giulio Cesare čez Sturo, po katerem je cesta na avtno cesto za Milan in dolino Aosta, je v nevarnosti. Včeraj so ga zaprli za promet z vozili, danes pa tudi za pešce. Danes si je most ogledal poveljnik severnozahodne vojaške oblasti gen. Michelotti z občinskim odbornikom Garabellom ter z občinskimi tehniki. Vojaške tehnične čete imajo nalogo, da vzpostavijo zveze. Če most še lahko vzdrži, potem bodo zadostovala samo neka popravila, če pa ne, tedaj bo treba zgraditi tudi začasen prehod.

Zrušila pa sta se mostova med Mirafiori in Stupinigi na cesti v Pinerolo-Sestriere ter na železnici Turin - Lanzo - Ceres. Vojska bo zgradila začasne železne mostove.

Železnica Turin - Bra - Ceva - Savona je prekinjena tudi v bližini postaje Niella Tanaro (Cuneo), kjer se je sesedlo kakih 250 metrov nasipa. Reka Tanaro je prestopila bregove, popoldne pa je zaradi vedno bolj močnega dežja še narasla.

Nič se ne ve o delavcu Mariu Ceccarelliju, ki je včeraj odšel zdoma na delo. Mogoče je Ceccarelli šel s kolesom po brvi čez Sturo prav v času, ko je narasla voda brv preplavila. Več cest v turinski pokrajini je za promet zaprtih zaradi plazov. V samem mestu poslujejo nekatere avtobusne linije z omejenim voznim redom. Samo v turinski pokrajini znaša škoda, ki jo je povzročila poplava, več milijard lir. V Genovi je zaradi slabega vremena, ki otežkoča nakladanje in razkladanje, kakih 40 ladij na odprtem morju, kjer čakajo, da bi mogle v pristanišče. V Benetkah pa je še vedno visoka plima, ki sicer danes ni dosegla včerajšnje višine, a vendar predstavlja oviro zlasti v prometu za pešce.

Zelo občuti posledice deževja vsa okolica Pavie in Modene.

Tudi iz Kalabrije in drugih predelov južne Italije poročajo o velikem deževju in poplavah. Na Sardiniji pa je bil najbolj prizadet južni del otoka.

Podatki iz prestolnic evropskih držav kažejo, da je bilo danes zjutraj povsod oblačno, v Beogradu pa je tudi deževalo. Temperatura je bila v Moskvi na ničli, v Varšavi 1 stopinjo nad ničlo, v Parizu 3, v Zürichu 4, v Stockholmu in Oslu 5 itd.

Mnogo žrtev epidemije v Venezueli

CARACAS, 9 — V deželi Goajira je nenadoma izbruhnila epidemija enkefalitisa. Doslej je bilo že 13 mrtvih in nad 1000 oseb je obolelo. Najbolj je prizadeto okrožje Paez, k iso ga zdravstvene oblasti postavile pod karanteno. Žrtve epidemije so predvsem otroci.

* * *

RIM, 9. — Naslovni nadškof Alfonso Carinci je danes dočakal 100 let. Prejel je mnogo čestitk.

Škof Franić je zopet govoril

VATIKAN, 9. — Današnji seji koncila, ki se je še vedno ukvarjala z vprašanji liturgije — danes posebno z brevirjem — je predsedoval kardinal Frings, nadškof v Koelnu. V diskusiji so med drugim sodelovali kardinali Spellman, Wyszynski, Bea ter splitski škof Frane Franić. Ta jugoslovanski škof se je že prej kdaj oglasil k besedi.

* * *

GENOVA, 9. — Ameriška letalonosilka «Forrestal» je davi odplula skupaj z dvema torpedolovcema iz Genove.

Prvi na svetu so izmerili magnetno polje oblaka

LONDON, 9. — Znanstveniki v centru za radioastronomijo v Jodrell Banku so uspeli prvi na svetu izmeriti magnetno polje nekega vodikovega oblaka v Rimski cesti oddaljenega tisoč svetlobnih let od Zemlje. Astronomi so domnevali, da bi morala biti taka polja, in opravljeno merjenje v Jodrell Banku je prvi dokaz za to.

Od skupine osmih znanstvenikov pod vodstvom dr. Rodneya Daviesa je poskus zahteval štiri leta časa. Merjenje je bilo opravljeno na oddajah zelo majhne moči: «radijski signal», ki ga je oddal vodikov oblak, je imel moč, ki je enaka milijoninki od milijoninke tistega znaka, ki ga normalno sprejme katerikoli televizor.

Moč radijskega znaka, ki ga je sprejel orjaški radioteleskop v Jodrell Banku, isti, s katerim sledijo letom ameriških in sovjetskih satelitov, je bila enaka petindvajsettisočinki magnetnega polja na površini Zemlje.

Sir Bernard Lowell, ravnatelj v Jodrell Banku, je izjavil, da predstavljajo rezultati poskusa «važno preokretnico v astronomskih raziskavah, kajti že mnogo let so bili astronomi prisiljeni predpostavljati obstoj magnetnih polj v Rimski cesti, če so hoteli razložiti spiralno strukturo Rimske ceste». Dejal je še, da so znanstveniki rabili radioteleskop več kot 2000 ur ter je pohvalili pogum raziskovalcev, kajti prvi rezultati njihovega dela so bili povsem negativni.

Ti dve dostojanstveni gospe iz Milana sta dajali svoji stanovanji na razpolago za sestajanje parov. Kdor je hotel v stanovanje gospe na desni, je moral odšteti vsaj 40.000 lir; dekleta, ki so tjakaj prihajala, pa so morala imeti plašč iz dovolj dragega krzna.

Ali je kradel zaradi izsiljevanja

RIM, 9. — V Rimu so aretirali bivšega višjega carinskega inšpektorja 48-letnega Cesara Mastrello. Tožilstvo v Terniju, kjer je bil v službi, je izdalo za njim tiralico, ker je bil obtožen, da se je dal podkupovati in da je državni upravi odvzel ogromne vsote denarja.

Pred leti je Mastrella v sodelovanju s policijo izsledil Italoameričana Vincenta Trupio, ki je hotel z letališča Ciampino odnesti 9 kg mamil. Tedaj je bil v zadevo zapleten tudi Italoameričan Lucky Luciano.

Aretirana je bila tudi Anna Maria Tomaselli, v njeni hiši so namreč aretirali Mastrello. Aletta Arpioli, 40-letna žena bivšega carinskega funkcionarja, je povedala, da sta se z možem naselila v Rimu aprila 1961. Kmalu po prihodu so jima začela deževati anonimna izsiljevalna pisma. Njuna dva otroka bi bila ubita, če ne bi izročili poldrugi milijon lir nekemu odposlancu izsiljevalcev v bližini vile Borghese. Tedaj sta zadevo prijavila policiji, toda policija ni ničesar zasledila. Mastrella je pristavil, da se je tedaj vdal volji izsiljevalcev ter jim dajal velikanske vsote denarja.

V Parizu ni več javnih pisarn

PARIZ, 9. — Ker so v neki pariški ulici zaprli zadnjo «javno pisarno», se je zaključila tradicija, stara več stoletij. Zadnji «javni pisar» je bila neka ženska, ki je opravljala to službo od leta 1919, njeni predniki pa od začetka prejšnjega stoletja. Nekoč so se zatekali v javne pisarne v glavnem nepismeni, zadnja desetletja pa se je dejavnost teh ustanov močno spremenila. Upraviteljica zadnje pariške javne pisarne je povedala na «zaključni tiskovni konferenci», da je sestavljala zlasti opomine dolžnikom in davčne prijave, še vedno pa je napisala tudi precej ljubavnih pisem, ker so se naročniki izgovarjali, da jim «pero v lastni roki ne zna pričarati na papir vsega, kar čutijo»...

* * *

LIEGE, 9. — Proces Vandeput se je danes nadaljeval z govori odvetnikov obrambe, jutri pa se bo nadaljeval z odgovorom javnega tožilca.

* * *

MOSKVA, 9 — Sovjetska medplanetarna postaja «Mars I» bi morala danes doseči oddaljenost 2.880.000 km od Zemlje.

Na Koroškem so proslavili najstarejšo slovensko hranilnico in obenem najstarejšo kmečko kreditno zadrugo v Avstriji

Na Koroškem so proslavili devetdesetletnico prve slovenske hranilnice in posojilnice ter hkrati najstarejše kmečke kreditne zadruge v Avstriji. Proslava se je razvila v mogočno manifestacijo življenjske volje koroških Slovencev. Daleč nad 500 slovenskih zadružnikov in prijateljev zadružništva iz vseh predelov južne Koroške se je zbralo v St. Jakobu v Rožu,, da najprej pred slavnostno okrašenim Narodnim domom z odkritjem spomenika pobudniku dr. Valentinu Janežiču in soustanoviteljem jubilantne hranilnice in posojilnice počastijo spomin na pionirje zadružništva in potem na svečani proslavi na Reki manifestirajo neomajno vero v lastne sile, kot se posebno živo odraža v zadružni ideji — organizirani obliki samopomoči.

Posebno obeležje je proslavi dajala navzočnost številnih častnih gostov in še zlasti navzočnost deželnega svetnika Sime, ki je kot član koroške deželne vlade v imenu Koroške izrekel visoko priznanje slovenskemu zadružništvu na Koroškem ter kot glavni pogoj za vsestranski uspešni razvoj naše domovine poudaril potrebo po zagotovitvi in utrditvi socialnega in nacionalnega miru v deželi. Prav tako pa so bili uspehi in zasluge slovenskega zadružnega gibanja na Koroškem deležni priznanja v besedah šentjakobskega župana in predstavnikov zadružništva Koroške in Slovenije ter v pismenih čestitkah koroškega deželnega glavarja in zadružnih organizacij Avstrije.

Slavnost v St. Jakobu je bila torej velika zadružna manifestacija, ki je daleč presegala okvir lokalne prireditve. Vsekakor pa je treba posebno poudariti, da so bili v St. Jakobu zbrani potomci mož, ki so po Janežičevem zgledu že proti koncu prejšnjega stoletja začeli po vrsti ustanavljati po koroških naseljih hranilnice kot prve zadruge. Zbrano je bilo ljudstvo, ki je mimo vseh ovir in zaprek izoblikovalo to zadružništvo v preteklih desetletjih, na proslavi veličastnega jubileja prve koroške zadruge pa izpovedalo, da tudi v bodoče vidi v gospodarski in narodni samopomoči najboljše jamstvo za obstoj in nadaljnji razvoj slovenskega življa na Koroškem.

Ob tej priložnosti je imel slavnostni govor podpredsednik Zveze slovenskih zadrug dr. Mirt Zwitter, ki je dejal:

Ko je pred 90 leti veliki naš domačin iz Leš dr. Valentin Janežič sklical svoje sosede iz šentjakobske okolice, se gotovo ni tako živo mogel zavedati pomena tega svojega dejanja, kot ga spoznamo in priznamo danes mi. Tem večje je njegovo in njegovih sovrstnikov dejanje. Dr. Valentin Janežič iz znamenite hiše Janežičev v Lešah je bil rojen 16.10.1832, leta in tako danes praznujemo tudi 130-letnico njegovega rojstva. Hodil je v celovške šole, na dunajsko univerzo in postal vojaški zdravnik. Ko so se v stari Avstriji leta 1868 zbirali prijatelji tedanjih slovenskih narodnosti iz avstroogrske monarhije ob otvoritvi češkega Narodnega gledališča, se je svečanosti v Pragi udeležil tudi naš koroški Janežič in z njim poznejši oče mnogih slovenskih zadrug Jožef Vošnjak. In ta dva moža sta na češkem dobila neposredno pobudo za ustanovitev takih ustanov samopomoči tudi med našim koroškim ljudstvom.

Že takoj po povratku v domovino je dr. Jože Vošnjak napisal članek o pomenu teh ustanov na Češkem in Mohorjev koledarček za leto 1872 prinaša potem drugi članek, ki poziva vse narodnjake na ustanavljanje takih hranilnic in posojilnic. In čudo: na dopustu v svojem rojstnem kraju se nahajajoči dr. Valentin Janežič iz Leš je prvi izmed vseh, ki čuti in sliši ta klic in se mu aktivno odzove.

V poletnih dneh 1872 se zberejo v šentjakobski občini domačini, da ustanovijo prvo Hranilnico in posojilnico Šentjakobsko v Rožu in 5.9.1872 je že deželna oblast potrdila pravila ustanovljenega društva, ki niti ni moglo še dati sebi formo zadruge, ker v tedanji stari Avstriji zadružnega zakona sploh še poznali niso, kajti šele aprila 1873 je avstrijski parlament sklenil zadružni zakon. Od 56 podpisov, katere je naš ustanovitelj in pobudnik dr. Valentin Janežič zbral na ustanovni listini, jih je več kot polovica še takih, ki so zaznamovani samo s križem, ker niso znali pisati, ne čitati. In vendar so ti možje ustanovili prvo kreditno zadrugo na Koroškem, prvo kreditno zadrugo Slovencev in prvo kmečko kreditno zadrugo na ozemlju današnje in bivše Avstrije!

Dragi rojaki, ne bom dolgo razpravljal o pomenu te zadruge. 90 let obstoja je doživela in to je potrdilo njenega pomena že samo na sebi. V teh 90 letih pa se je ob njej zbralo lepo število nadaljnjih 51 slovenskih zadrug, na Koroškem pa močno število 128 zadrug. Če danes po tolikih letih od ustanovitve te naše zadruge pregledamo glavno zgodovino teh naših ljudskih ustanov samopomoči, potem lahko s ponosom ugotavljamo, da so svojo jim zamišljeno in zadano nalogo izpolnjevale z velikim uspehom in s priznanjem, ki ga jim je izrekla zgodovina. Dve svetovni vojni in hudo zatiranje med drugo svetovno vojno, ko je večina teh zadrug zgubila svoje ime in svojo eksistenco, pa kljub temu danes praznujemo 90-letnico prve teh zadrug.

Koroški Slovenci, posebno zadružniki, se zato danes hvaležno klanjamo spominu pobudnika te zadruge in spominu vseh njegovih vrstnikov, ki so nam jo podarili. Dr. Valentin Janežič, vaš in naš šentjakobski rojak, bi danes oz. v letošnjem letu praznoval 130-letnico svojega rojstva. A ne samo to, tudi 50-letnico njegove smrti smo obhajali tiho, ne da bi se kdo izmed nas tega spominjal na sam dan obletnice, kajti tiho in nepoznan je ta veliki mož 29. januarja v Celovcu zatisnil oči in počiva v komaj še poznanem grobu na centralnem pokopališču v bližini Celovca, v Annabichlu.

Ali je to simbol, dragi slovenski zadružniki, simbol tihega skromnega in požrtvovalnega ali zato nič manj pomembnega in važnega dela našega zadružništva? Naj bi tudi naši sedanji zadružniki ne polagali važnosti na priznanje in pohvalo. Naj bi bili možje, ki smo jim danes izkazali hvaležnost z odkritjem skromnega spomenika, zgled nam vsem, da bi vztrajali na poti tudi še naprej, da bomo z uspehi in novim delom slavili stoletnico šentjakobske posojilnice in mnoge lepe obletnice drugih naših zadrug!»

knjige ~ gledališče ~ film ~ glasba ~ slikarstvo

«MLADI LEVI» V DRUGI IZDAJI

Ko je leta 1958 izšel v slovenskem prevodu znameniti roman Irwina Shawa «Mladi levi», je knjiga tudi pri slovenskih bralcih doživela tak navdušen sprejem kot drugod po svetu. Knjiga je bila kmalu razprodana, zato je založba Obzorja v Mariboru pripravila novo izdajo, ki je prav te dni prišla na knjižni trg. Čeprav je v slovenščini izšlo v zadnjih letih več prevodov velikih del svetovnega slovstva, pa se nobena od teh izdaj razen romana «Vojna in mir» ne more ponašati s takim uspehom kot «Mladi levi», katerih prevod je v tako kratkem razdobju doživel že drugo naklado.

O Irwinu Shawu bi zapisali predvsem to, da je prav s tem romanom na mah zablestel ne samo v domači temveč tudi v svetovni književnosti. To pa ne neupravičeno, kajti «Mladi levi» so resnično velika umetnina sodobne književnosti, umetnina, ki je resnično vredno branja. Zato je to tudi roman, ki ga nihče ne odloži, dokler ga ne prebere, ki pritegne vsakogar in ga navduši, ki pa mu tudi daje pobudo za razmišljanje.

«Mladi levi» je ameriški roman o drugi svetovni vojni. Seveda to ni roman o eni sami osebi, temveč je to pisan mozaik pretresljivih usod cele galerije likov na obeh vojskujočih se straneh. V ospredje svoje pripovedi pa pisatelj postavlja nekaj tipičnih predstavnikov fašizma in antifašizma in mojstrsko razkrije njih notranji razvoj. Tako predstavlja eno glavnih osebnosti na ameriški strani svetovljan, gledališki režiser, malce samosvoj, a pošten človek Michael Whitacre, ki stopi prostovoljno v vojsko. Njegov antipod je ameriški Zid Noah Ackerman, pooseblјena dobrota, plemenitost, človek z nesrečno mladostjo, plah in skromen in morda zato tudi tisti junak mana, ki tragično konč drugi strani pa je nosilec janja nemški podoficir Ch Diestl. Ta nekdanji av učitelj smučanja, včasih c munist, sprva preprost in patičen človek, potem p jak, ki se v hitlerjevske nem stroju prostodušno v nacistični voz in se poč taplja ter sprevrže v zver. preganjana zver tudi konč jo pot. Seveda nastopa teh treh protagonistov sta oseb, cela galerija lik jih je vojna potegnila iz danjega življenja v svoj Tako bodo bralci spoznali Ackermanovega prijatelja stodušnega kmeta Burne očetovskega poročnika G Noahovo blago ženo, pa nega nemškega poročnika denburga, njegovo ženo vrsto oseb iz vojaških en veljstev na fronti in v ju ter civilnih oseb A Francije, Amerike, Italije je roman Irwina Shawa vsem roman o ljudeh in vih usodah v kritičnih dne ge svetovne vojne, obenem tudi stvarna podoba življen fronti in v zaledju, v oku Evropi, Londonu, Nemčiji meriki.

Roman «Mladi levi» je san izredno zanimivo. Pr su osebnosti in pri prik nju dogodkov na fronti zaledju je pisatelj velik m Shawovo pisanje je tako sredno in tako pristno d je, da bralec dogodke nost podoživlja. Pri tem godki vrste z bliskovito co, njih prizorišče se c glavja do poglavja spre osebe pa se vrte v silnem cu vojne vihre in v senc ti, ki je neprestano za «malim levom». Tako je knjige izredno zanimivo vlačno. Pri vsem tem pa roman tudi svoje globoko no in idejno jedro. Pis stro obsoja nacizem in ki ga je prinesel, obsoja ško protižidovsko rovarje boji se kritizirati ameriško dušno vojaško birokraci prav ostaja pri vsem tem domoljub. Razen tega v vrednoti poštenost, t poln pa je tudi vere v lep ki bi mu morala zavlad večnost.

Zaradi odlične zgodbe, vega in napetega pripove ter moralnih in idejnih so «Mladi levi» roman, med najboljše romane s ko zadnje vojne. Zato je ba Obzorja storila prav, d novo izdajo ustregla šte bralcem. Sl.

Kultura v novi ustavi

LJUBLJANA, 9. — Repu odbor sindikata delavcev v nosti in kulturi je priredi govor, na katerem sta po sednik IS dr. Jože Vilfan in sednik republiškega sveta sveto in kulturo Beno Zu pojasnjevala vnaprej p vprašanja o problematiki lišč, filma, delovnih orga s področja kulture idr. v osnutkom nove ustave. R va, ki je sledila, je pokaz kultura v primerjavi z drugimi področji v osnut stave nima tako natanko nega mesta, po drugi str so navzoči ugotavljali, da la hromila razvoj in razm

Zagrebški solisti že četrtič v Ameriki

Ansambel Zagrebški soli ga vodi Antonio Janigro, trtič nastopa na koncertn skah Združenih držav Am Po nastopih v New York shingtonu, Chicagu in drug stih se bo ansambel spet v New York. Izredni uspeh ameriškem občinstvu in so spodbudili znanega man Sola Huroka, da je zagreb ansamblu začel pripravlja peto turnejo po ZDA. Po v Zagreb bo Janigrov korp stopil doma, potem pa odš veliko turnejo po zahodno skih deželah. Pomladi bo prvič stopil na japonske t

V Moskvi knjižnica za tujo literaturo

MOSKVA, 9. — Tass sp da so pričeli v Moskvi g državno knjižnico za tujo raturo. V njej bo štiri mil knjig v 103 jezikih. V čit bo prostora za 500 sedežev bodo tudi sestanki s tujimi telji.

Xavier Cugat in Abbe La iztožila 25 milijonov

RIM, 9. — *Xavier Cug Abbe Lane sta se z neko t centsko družbo dogovorila delovanje pri filmu «Kru bezen in cha cha cha». Fi morali snemati v času od nuarja do 20. februarja l. Oba sta se tisti čas stavil razpolago producentu, tod ma sploh niso snemali. Cug Lane sta vložila tožbo z za za 25 milijonov odškodnine milijonov zanjo in 10 zanj šče je zahtevo osvojilo ter dilo producente na plačilo vanega zneska.*

Trenutno najvažnejše skrbi Francije

Kako bo z izpolnjevanjem sporazumov ki so jih sprejeli v Evianu?

Francoski kapital se boji nacionalizacije bančnih in kreditnih ustanov v Alžiriji - Monnerville in primer z ustavnim sodiščem

Pred dnevi je bila v Parizu seja francoske vlade, ki ji je predsedoval de Gaulle. V zvezi z njo, si je javnost postavila vprašanje, oziroma se je bilo razširilo mnenje, kot da je na njej bilo predmet razprave vprašanje evianskih sporazumov. Ni izključeno, da se Pariz v tem pogledu nahaja pred odločitvijo, ki utegne biti usodna za bodočnost francosko-alžirskih odnosov. Ali bo to v smislu sodelovanja z Ben Belovo vlado, ali na osnovi pritiska? Ali bo francoska vlada nerazvitemu alžirskemu gospodarstvu pomagala na noge, ali bo postavljala pogoje, ki bodo za Ben Belo in njegove ljudi nesprejemljivi?

Vsi znaki govore, da se odločitev de Gaullove vlade, naj bo kakršnakoli, ne more več dolgo odlagati. Alžirija je uresničila svojo politično neodvisnost, toda nima dovolj gospodarske moči, da bi to neodvisnost lahko uspešno varovala. Alžirija mora zahtevati, da bi čimprej dosegla svoj cilj, da bi se namreč gospodarsko okrepila ter v tem pogledu dosegla tisto razvojno raven, pri kateri ne bo več odvisna od taktike francoske diplomacije, ali od razpoloženja francoskega kapitala. Če v Parizu tega ne bodo pokazali razumevanja, bo alžirska vlada prisiljena poiskati sredstva drugje. Zatorej je izredne važnosti, kakšna je o tem vprašanju potekala diskusija na že omenjeni seji francoske vlade, na kateri je Louis Joxe poročal o odnosih med Alžirijo in Francijo.

Za sedaj še ni mogoče vedeti, kakšni so francoski nameni, vendar pa je moč zabeležiti določene spremembe francoskega razpoloženja, vsaj v odnosu do alžirskega premierja. K temu je nekakor doprinesla tudi Ben Belova izjava, ki jo je ta v pismeni obliki dan prej poslal ameriškemu veleposlaniku v Alžiriji, izjava, v kateri je rečeno, da se vprašanje evianskih sporazumov sploh ne postavlja, dokler se sodelovanje s Francijo smatra za «neogibno potrebo» alžirskega razvoja.

Takšna poročila iz Alžirije so bila prijetna za francosko uho. Vendar se postavlja vprašanje, ali bo od alžirske strani tako ponujena roka našla ustrezen odziv tudi v Parizu, in to, seveda, v takšni obliki, ki bo zagotavila gospodarsko pomoč brez postavljanja pogojev.

Sicer pa bi se določeni praktični ukrepi morali sprejeti že v najkrajšem času. Alžirska vlada se pripravlja, da s prvim januarjem prihodnjega leta začne s svojim lastnim finančnim poslovanjem, kar Francijo prav tako sili, da se izjasni: namreč, ali bo odtegnila svoje vloge in s tem prisilila Alžirijo, da pomoč za škodo poišče nekje drugje, ali pa, da Alžirijo sprejme takšno, kakršna je.

Francija se, pravijo, še ni odločila. Ona bi se ne želela «odtrgati od alžirskega proračuna», hkrati francoski kapital praktično ne želi, da bi se obenem z uveljavitvijo alžirske finančne avtonomije izvedla tudi nacionalizacija bančnih in kreditnih ustanov, ki so v francoskih rokah.

Poleg Louisa Joxea je na isti seji poročal tudi zunanji minister Couve de Murville, ki je med drugim pojasnil nekatere najnovejše mednarodne dogodke, posebno glede vprašanja Kube in «obmejne vojne na Himalaji.» V kolikor pa se je stanje okrog kubanskega vprašanja že dokaj pomirilo in se je s tem preprečilo najhujše, pa je zanimanje tako francoske javnosti kot političnih institucij zdaj bolj usmerjeno na obmejni spopad med Indijo in Kitajsko.

In, ko smo že pri francoskih skrbeh, lahko ob tej priliki tudi omenimo, da so bržkone na omenjeni seji lahko ministri in de Gaulle z velikim zadovoljstvom ugotovili, da je bila že znana in po obliki strogo pravniška bitka okrog vprašanja ustavnosti revizije francoske ustave dobljena pravzaprav brez žrtev. Pritožba senatnega predsednika Gastona Monnervilla, namreč, ni bila sprejeta. Ustavni svet, ki se je nanj senatni predsednik obrnil, njegove pritožbe sicer ni zavrnil, pač pa je z večino štirih glasov od šestih podprl de Gaulla tako, da je glede tega primera proglasil svojo nepristojnost. In tako se je politika še enkrat uveljavila nad pravom. Toda, če bi se upoštevali izključno pravni razlogi, postane vsa stvar naravnost smešna: ustavni svet se postavlja na stališče, da ni pristojen v sporu, ki zadeva neko ustavno vprašanje!

Monnerville, ki je sam ugleden pravnik, pa vidi v takšnem postopanju nesrečo, ki bi utegnila biti zelo neprijetna za Francijo. On se je bil obrnil na ustavni svet prav zato, ker ga je smatral za najbolj poklicnega, da oceni, ali je de Gaullova odločitev glede spremembe ustave s pomočjo referenduma ustavna. Monnerville smatra, da je de Gaulle s tem bistveno okrnil ustavo. In, ker se je ustavni svet postavil na stališče, da podpre de Gaulla s tem, da se odreče svoje pristojnosti, je Monnerville dal duška svojemu ogorčenju z izjavo, v kateri se vprašuje, kaj bo z republikanskim režimom Francije, ako se celo oni, ki so najbolj poklicani, da ga varujejo, s takšno lahkoto izmikajo. Zdi se, da je potrpežljivosti senatnega predsednika konec, zakaj prišel je do neke zelo jedke ugotovitve: «Moram pripomniti,» je rekel, «da je ustavni svet storil samomor, ko je proglasil svojo nepristojnost o zadevi, ki je tako pomembna za bodočnost republikanskih institucij.»

Vendar pa, ne glede na nasprotovanja, za katera se sicer ni niti pričakovalo, da bi utegnila kaj spremeniti, je zdaj ena etapa de Gaullove bitke za «izpopolnitev» francoske politike s tem zaključena. Odločitev o reviziji ustave, ki je bila 28. oktobra izglasovana na referendumu, je zdaj uradno postala izvršljiva.

Jugoslovani v generalni skupščini

Na sedanjem zasedanju generalne skupščine ZN zastopata Jugoslavijo Vladimir Popović in Mišo Pavičević, ki ju vidimo na gornji sliki

Ingrid Bergman in gledališče

Zamislite si tole: Ingrid Bergmanovo, ki se na odru gledališča «Theatre Montparnasse» poigrava z dvema pištolama iz preteklega stoletja, nakar ju dvigne do višine oči, ju z iztegnjenima rokama nameri, vtem ko z odsotnim pogledom strmi v neko namišljeno točko na obzorju. Gre za pištoli, s katerima bo Hedda Gabler zaključila četrto dejanje istoimenske drame o svojem zgrešenem življenju: eno bo dala Eylertu Loevborgu, edinemu moškemu, ki bi ga lahko ljubila, ter ga z zvijačo pripravila, da se ubije, z drugo pa si bo pognala smrtonosni strel v lastno sence.

Režiser Raymond Rouleau ji ukaže štirikrat ponoviti to sceno. «Toda, to je vse preveč podobno kakemu westernu,» se skuša upreti igralka.

«Prav imate, gre prav za element westerna v Ibsenu,» odgovarja Rouleau, «in ni smeti se ga bati podčrtati.» Glede tega, kdo od obeh ima prav, pa bo treba počakati na premiero Hedde Gabler, ki bo 3. decembra. Vsekakor sodi Rouleau med režiserje, ki so že ustvarili nekatere nenavadne mojstrovine, kot na primer «Cyrano de Bergeraca» z Ginom Cervijem. Po drugi strani pa Ingrid Bergman zna Ibsena domala na pamet, kakor je tudi po svojem poreklu in temperamentu sposobna v to svojo vlogo vnesti najbolj nadrobne psihološke odtenke nordijske duše.

Glede nje same pa je treba reči, da je videti povsem srečna, tako da je v pravem nasprotju s Heddo Gabler, katere edino delo je bilo, da se je «do smrti dolgočasila.»

Hedda Gabler je stara devetindvajset let, je elegantna, sebična, trda, v resnici pa v odnosu do življenja strahopetna. Tako strahopetna, da nikakor ne more prenesti poraza.

Ingrid Bergmanova pa ima 45 let in jih nosi zelo dobro. Je nekoliko bolj rejena, vendar ji niti na pamet ne pride, da bi se zatekla h kaki shujševalni kuri. Skoraj da se ne barva in njena pričeska je enostavna. Človek bi rekel, da je poosebljena skromnost, ko jo gleda oblečeno v enostavno obleko in brez vsake poze. V svoji cvetoči zrelosti je povsem umirjena, kakor ženska pač, ki je v življenju mnogo tvegala, ki je morala premagati neštete težave, ki je pri dvajsetih letih dosegla največjo slavo, pri tridesetih doživela žalitve puritanske Amerike, ogorčene zaradi njenega bega z Rossellinijem, pri štiridesetih pa dramo že zrele ženske.

Pri petinštiridesetih letih je našla svoj mir ob svojem tretjem možu, Larsu Schmidtu, s katerim živita na njunem posestvu «Grange aux moines», v dolini Chevreuse, kjer velika drevesa in ribniki, ki obkrožajo njuno hišo, nekoliko spominjajo na divjo naravo njune domovine Švedske.

Toda, še vedno je v njej močan klic po umetniškem izživljanju, klic, ki je v njej že pri trinajstih letih zbudil željo po umetniškem delu in poklicu in jo je zatem, kljub odporu strogega varuha, češ «v družini nočemo komediantov», pripeljal pred pariško publiko, ki jo je leta 1956 osvojila s svojo nežno interpretacijo v «Čaju in simpatiji». Po tem uspehu pa je njena umetniška pot šla nekoliko navzdol. Vtem je tudi zavrnila nekaj gledaliških ponudb. Zdaj pa jo je premamil veliki klasik nordijske literature in pa vloga, ki so se v zadnjih petdesetih letih z njo pomerile nekatere največje igralke, kot Sarah Bernhardt, Duse in Ljudmila Pitoeff. Svojo umetniško pot kot filmska igralka podreja uspehu, ki ga bo dosegla v «Heddi Gabler». Prejela pa je že več filmskih ponudb, med temi tudi od Ingmarja Bergmana.

SOVJETSKA ZVEZA OD OKTOBRSKE REVOLUCIJE DO DANES

V samih 45 letih se je življenjska doba v povprečju kar podvojila

Kljub žrtvam revolucije in druge svetovne vojne 100 milijonov prirastka - 163-krat več elektrike kot prej - Kratka primerjava o šolstvu

Pred nekaj dnevi je Sovjetska zveza slavila 45. obletnico oktobrske revolucije. Ob tej priložnosti je del sovjetskega tiska dal nekakšen primerjalen prerez tega, kar je nova oblast podedovala od carske Rusije, in tega, kar SZ ima danes. Morda ne bo odveč, če si to razliko pobliže ogledamo. Sicer so številke po navadi dolgočasne, žal pa se ta slika brez številk ne da prikazati, zato naj nam bralec ne zameri, če bomo navajali veliko številk.

Začnimo s prebivalstvom. Leta 1917 je SZ štela 120 milijonov prebivalcev. Sledila je revolucija, ki je terjala ogromno žrtev, sledilo je pomanjkanje po revoluciji, ki je prav tako terjalo milijone mrtvih. Sledila je stalinska doba z ustreznimi posledicami in še druga svetovna vojna, ki je po podatkih, ki jih je objavila sovjetska vlada, terjala okoli 22 milijonov mrtvih. In kljub temu šteje SZ danes 221 milijonov prebivalcev.

Ne bomo tu govorili o spremenjenih zdravstvenih in higienskih pogojih, saj je od oktobrske revolucije minilo 45 let, vendar velja dodati, da je pred revolucijo povprečna življenjska doba v Rusiji trajala 32 let, danes pa se je povzpela med najvišje ravni na svetu, tako da traja v povprečju že 69 let. Tu bi morali dodati tudi nekaj podatkov o zdravstveni službi. Ker pa nimamo primerjalnih podatkov izpred revolucije, bomo povedali le, da SZ nosi svetovni rekord v najnižjem številu otrok, umrlih v prvem in do petega leta starosti. Hkrati pa ima SZ, računano na prebivalce, najvišje število zdravnikov in bolniškega osebja na svetu.

Kaj pa industrializacija in urbanizacija? Pred revolucijo je živelo 18 odst. prebivalcev v mestih, danes pa jih živi v mestih 113 milijonov, na podeželju pa 108 milijonov. SZ ima danes 8 mest z več kot milijon prebivalcev in 27 z nad pol milijona prebivalcev.

Leta 1961 je bila industrijska proizvodnja v SZ 44-krat večja kot pred revolucijo. Kljub temu se njena industrijska zmogljivost še vedno naglo veča, pa čeprav trenutno na škodo življenjske ravni, kajti načrti terjajo ogromne investicije, ponavljamo, da trenutno na račun življenjski ravni, pa čeprav je proizvodnja strojev za 300-krat, proizvodnja elektrike 163-krat večja kot pred revolucijo, kemična industrija pa da 150-krat več blaga, kot pred samo zadnjo vojno.

Nekaj konkretnejših številk: Tekstilne tovarne so pred revolucijo dale lanenih tkanin 121 milijonov metrov, danes jih dajo 531 milijonov, volnenih 107 milijonov, danes 335 milijonov, svilenih 42 milijonov, danes 817 milijonov metrov; čevljarska industrija je dajala 6 milijonov parov čevljev, danes jih da 442,4 milijona parov itd. Tik pred zadnjo vojno so sovjetske tovarne dale 3.500 hladilnikov na leto, lani pa 686.000, pralnih strojev pred zadnjo vojno niso izdelovale, lani so jih izdelale 1,300.000 kosov. Prav gotovo te številke, v primerjavi z nekaterimi drugimi visoko razvitimi državami, še ne vzbujajo nekega občudovanja, posebno če vzamemo v poštev dejstvo, da je treba zamašiti praznine od prej, toda konkretne številke so zelo velike in kažejo nagel skok, pa čeprav gre za morje 220 milijonov potrošnikov.

Ves ta gospodarski napor je privedel do tega, da se je nacionalni dohodek, v primerjavi z nacionalnim dohodkom pred vojno, povečal za 25-krat. Ce bi hoteli napraviti majhno primerjavo z nekaterimi drugimi razvitimi državami, bi videli, da se je v ZDA v isti dobi nacionalni dohodek dvignil za 4-krat, v Franciji in Veliki Britaniji pa za 2-krat. Vendar ta primerjava ne pove vsega, ker ni vseeno, s kakšne ravni se primerjava začenja.

Za kmetijstvo je znano, da je šibka točka sovjetskega gospodarstva. Sam Hruščov je o tem velikokrat govoril, toda sovjetsko kmetijstvo — 8.000 sovhozov in 40.000 kolhozov — ima na razpolago že nad dva milijona traktorjev, pol milijona kombajnov in nad 800.000 tovornjakov ter raznih prevoznih sredstev in kmetijskih strojev, česar v carski Rusiji niso niti poznali.

Govoriti bi morali tudi o prevoznih sredstvih in transportu nasploh. Prostor pa nam tega ne dopušča in bomo omenili le, da je sovjetsko civilno letalstvo eno najbolj razvitih na svetu, in da so v SZ na 127.000 kilometrov železniških prog elektrificirali že najdaljšo progo na svetu, 5.500 kilometrov dolgo progo med Moskvo in Bajkalom, nadalje progo od Moskve preko Harkova v Rostov, progo med Dombasom in Krivojrogom ter med Moskvo in Gorkim. V gradnji je še cela vrsta prog na električni pogon.

Prav gotovo se ne da napraviti točna in veljavna primerjava med SZ in katero koli drugo ekonomsko razvito državo glede življenjske ravni, saj v življenjsko raven spada lahko cela vrsta elementov, ki se v eni državi upoštevajo, v drugi ne. Kot primer bomo navedli šolstvo.

Nikakor ne moremo enako upoštevati število šolajoče se mladine na primer v neki kapitalistični državi ter v kako socialistični državi. Dočim je v prvi šola ponekod še nekakšen privilegij, je v socialistični družbeni ureditvi nekaj normalnega. In vendar se da tudi glede tega napraviti majhen primerjalni prerez, tako kar se tiče stanja pred revolucijo in po njej ter tako, kar se tiče SZ, ter kake druge bolj razvite države:

Šele 1930 so sovjetske oblasti uvedle obvezno osnovno šolanje, ki je trajalo štiri leta. Deset let kasneje se je obvezna šolska doba podaljšala na sedem let. Z letošnjim letom pa je obvezna osnovna šola, ki traja 8 let. Konkretne številke: Danes je v sovjetskih osemletkah 40 milijonov otrok, to je štirikrat več kot pred revolucijo. Drugi primerjalni podatek: V carski Rusiji je na 10.000 prebivalcev prišlo 8 visokošolcev, danes jih pride 120. Prej je bilo 105 visokih šol in univerz, danes jih je 731, pred revolucijo je bilo na visokih šolah 127.000 študentov, danes jih je skoraj tri milijone.

Primerjava še z razvitimi državami: v SZ pride na 10.000 prebivalcev 120 visokošolcev, v ZDA 106, v Franciji 41, v Zahodni Nemčiji 34, v Angliji 29.

Še bi lahko naštevali primerjalne številke od pred revolucije in od danes ter tudi razliko med SZ in drugimi razvitimi deželami, vendar pa že gornji podatki dovolj jasno pričajo, da je bilo v 45 letih sovjetske oblasti veliko napravljenega, posebno če vzamemo v poštev pustošenja, ki jih je terjala revolucija, grozotno uničenje, ki ga je povzročila druga svetovna vojna, ter tudi ogromne in nepotrebne žrtve, ki jih je terjala stalinska doba. Obračun 45 let dela je vsekakor pozitiven.

Jetnik na otoku

«Predsednik Kitajske», ki pa se mora zadovoljiti le s Formozo, Čangkajšek je pred dnevi slavil svoj 75. rojstni dan. Na sliki ga vidimo ob njegovi gospe, ko z roko v roki počasi odhajata s svečanosti

ŽIVINOZDRAVNIK SVETUJE IN POJASNJUJE

Kako sestavljamo krmne obroke

Naši kmetje imajo včasih dovolj v zalogi več vrst močnih krm, katere pokladajo živini ločeno. Pri tem pa ne pomislijo, da bi mnogo bolje napravili, če bi močne krme pomešali med seboj in jih tako pokladali živini. Zelo primerna za krave je mešanica močnih krm, sestavljena iz drobljenega ječmena, koruze, iz lanenih in bučnih tropin, pšeničnih otrobov in nekaj posušenega kvasa. Taki mešanicam naj živinorejci dodajo še primerno količino klajnega apna, da bi z njim krili potrebe živali po kalciju in fosforu. V dobro sestavljeni mešanici se hranilne snovi med seboj dopolnjujejo. Beljakovine se bolje izkoriščajo, če jih je v mešanici več raznih vrst krmil. Sestaviti res dobro mešanico, ki upošteva vse potrebe živali, pa ni lahka stvar. Za to je treba imeti nekaj znanja in je potrebno imeti na razpolago različne krmne moke v različnih količinah.

Sedaj si oglejmo, kako sestavljamo krmne obroke za kravemlekarice.

Pri krmljenju krav razlikujemo dvoje časovnih obdobij: zimsko krmljenje ki traja 7 mesecev, od oktobra do aprila, in poletno krmljenje, ki traja 5 mesecev, od maja do septembra.

Krava, ki je težka 500 kg in ki dnevno daje 8 litrov mleka, potrebuje kot smo že omenili v našem listu od 11 do 15 kg sušine, 70 dkg prebavljivih beljakovin in 500 dkg škrobne vrednosti. Na naših shrambah pa imamo travniško seno, slamo, peso, repo in še kaj. Sedaj si oglejmo koliko od tega moramo krmiti, da bomo krili potrebe.

Na jesen imamo doma večje ali manjše količine pesnega listja, ki je zelo bogato na prebavljivih beljakovinah in pa na škrobni vrednosti. Pesno listje, dokler traja, moramo pametno izkoristiti v prehrambene namene. V ta namen bomo kravi mlekarici sestavili obroke:

	Sušina kg	Prebavljive beljakovine dkg	Škrobna vrednost dkg
8 kg boljšega sena	6,80	36	272
2 kg jare slame	1,70	2	36
30 kg pesnega listja	3,00	36	210
Skupaj	11,50	74	518

Ob takem obroku bo krava ohranila svojo težo, tudi če jo zaradi obilice pesnega listja prime majhna driska. To nevšečnost pa bomo kolikor toliko popravili, če bomo kravi dnevno dajali od 5 do 10 dkg krede. Pesno listje pa nam ne traja dolgo. Zamenjati ga bomo morali s samo peso. Zaradi tega bo morala izginiti iz obroka slama, ker ima pesa mnogo manj beljakovin kot njeno listje. V ta namen bomo sestavili naslednji krmni obrok:

	Sušina kg	Prebavljive beljakovine dkg	Škrobna vrednost dkg
8 kg sena	6,80	36	272
4 kg suhe lucerne	3,40	32	92
17 kg pese	2,38	6,8	136
Skupaj	12.58	74,8	500

Ce pa nimamo pri rokah boljšega sena, se moramo odločiti, da dodamo v krmi več škrobne vrednosti, kolikor jo žival pravzaprav potrebuje, ali pa da kupimo beljakovinsko krmo, oziroma tako zvano močno krmo. Obrok z dokupljeno močno krmo pa naj bo sestavljen približno takole:

	Sušina kg	Prebavljive beljakovine dkg	Škrobna vrednost dkg
3 kg boljšega sena	2,55	13,5	102
4 kg zelo slabega sena	3,40	8,0	80
5 kg jare slame	2,55	3,0	54
20 kg pese	2,80	8,0	160
1,5 lanenih tropin	1,35	40,5	108
Skupaj	12,65	73,0	504

Navedena razpredelnica nam dokazuje, da smo z dokupljeno močno krmo dosegli pravilno količino hranilnih snovi v obroku. Z dodatkom močnih krm pravilno izkoriščamo celo slamo, ki nam je sicer, kadar računamo le z domačimi krmami, vedno le v napoto.

Pese pa ne bomo imeli za vso zimo. Kaj naj krmimo pozneje? Morda samo seno in slamo? Seveda ne, ker bi s samo slamo in senom ne šlo. Dodati moramo še nekaj, kar je podobno pesi, in sicer silažo in še posebej silirano koruznino. Vsekakor bomo obrok še naprej sestavljali s peso, vendar polovico pese bomo nadomestili s silirano koruznino. Obrok bomo pa takole sestavili:

	Sušina kg	Prebavljive beljakovine dkg	Škrobna vrednost dkg
3 kg boljšega sena	2,55	13,5	102
4 kg zelo slabega sena	3,40	8	80
3 kg jare slame	2,55	3	54
8 kg pese	1,12	3,2	64
12 kg dobre koruzne silaže	3,00	12	144
1 kg sončničnih tropin	0,90	30	68
Skupaj	13,52	69,7	512

Z obroki, ki smo jih sestavili v gornjih razpredelnicah, bomo popolnoma nasitili dvakrat dnevno kravo težko 500 kg, ki nam daje 8 l mleka. Poleg tega bo-

(Nadaljevanje na 6. strani)

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Utrudljiv, v finančnem pogledu pa zanimiv dan. Predno odločate o važnem vprašanju, bodite si na jasnem.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Nekoliko napeti odnosi s predstavniki. Vaša želja, da bi bili svobodni, bo povzročila trpljenje pri osebi, ki vas ljubi.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Podprite neko novo poslovno organizacijo: Dosegli boste več s potrpežljivostjo in odločnostjo.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Dan ne bo posebno ugoden. Srečne ure z ljubljeno osebo. Zdravje odlično.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Zanimiv dan za one, ki imajo poslovne zveze s tujino. Ne poslušajte zlobnih besed. Nadzorujte zdravje.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Uspelo vam bo doseči podporo neke vplivne osebe. Posvetite večer dobremu branju. Ne utrujajte se.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Neka praktična pobuda bi utegnila popraviti vaše finančno stanje. Program, ki ste ga sestavili, bo po volji družinskim članom.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Ne odpovejte se uspehu, ki vas je stal že precej. Ne pozabite nasveta, ki vam ga je dal prijatelj.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Preden zavrnete neko ponudbo, dobro premislite. Storite prvi korak za dosego neke pomiritve.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Da bi dosegli dober uspeh, bodite vztrajni. Pretirano navdušenje je nevarno.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Prejeli boste zanimive ponudbe. Zanimiv pogovor v družini. Nervoza.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Brzdajte svojo naravo. Lepo razumevanje z ljubljeno osebo. Zdravje odlično.

RADIO TELEVIZIJA

SOBOTA, 10. NOVEMBRA 1962

Radio Trst A

7.00: Koledar; 7.30: Jutranja glasba; 11.30: Šopek slovenskih; 11.45: Vrtiljak; 12.00: Zgodovinske zanimivosti; 12.30: Za vsakogar nekaj; 13.30: Lahka glasba; 14.40: Slovenske popevke; 15.00: Mali koncert; 15.30: «Labod ga je odnesel», kriminalna igra; 17.20: Vatikanski koncil; 17.30: Lahka glasba; 18.00: Današnja slovenščina; 18.15: Umetnost, književnost in prireditve; 18.30: Jazz panorama; 19.00: Družinski obzornik; 19.15: Italijanski akvarel; 20.00: Športna tribuna; 20.30: Teden v Italiji; 20.40: Zbor iz Sent'Mavra; 21.00: Za smeh in dobro voljo; 21.30: Vabilo na ples; 22.30: Iz pariškega kabareta; 23.00: Orkester Ray Anthony.

Trst

12.00: Plošče; 12.25: Tretja stran; 13.15: Opereta, kolikšna strast; 13.35: Eno uro v diskoteki; 14.30: Furlanski skladatelji; 14.45: Dantejev «Pekel.»

Koper

6.15: Jutranja glasba; 7.00: Prenos RL; 7.15: Glasba za dobro jutro; 12.00: Glasba po željah; 12.45: Lahka glasba; 12.50: Nadaljevanje glasbe po željah; 13.40: Popevke in ritmi; 14.30: Mali koncert; 15.30: Ansambel Boruta Lesjaka; 16.00: Izbrali ste...; 16.45: Debussyjevi preludiji; 17.00: Srečanje med notami; 17.40: Jazzovski koktajl; 18.00: Prenos RL; 19.00: Poje Ed Townsend; 19.30: Prenos RL; 22.15: Plesna glasba; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 8.20: Omnibus; 10.30: Radijska šola; 11.00: Omnibus; 12.00: Jih pojemo danes; 13.30: Sodobni motivi; 14.55: Vreme na ital. morjih; 15.15: Upodabljajoča umetnost; 15.30: Ital. pesmi in plesi; 15.45: Jutrišnje športne prireditve; 16.00: Oddaja za bolnike; 16.30: Operna glasba s plošč; 17.25: Izžrebanje loterije; 17.30: Simfonični koncert; 20.25: Radijska igra R. Battellija: «Duello all'americana in miniera»; 21.05: Avtomobilski salon; 21.20: Ital. pesmi; 22.25: Plesna glasba.

II. program

8.00: Jutranja glasba; 8.35: Poje Jolanda Rossin; 9.35: Glasbeni spored; 10.35: Pesmi; 11.00: Glasba za vas, ki delate; 14.05: Nastopajo pevci; 14.45: Plošče; 15.00: Glasba iz filmov; 15.35: Pisan spored; 17.35: Izžrebanje loterije; 17.40: Plesna glasba; 19.50: Cappello a cilindro; 20.35: Mesto ob luninem svitu; 21.35: Iz Bellinijeve «Norme».

III. program

18.30: Ekonomska rubrika; 18.40: Prejeli smo; 19.00: Purcellove skladbe; 19.15: Angleška kultura; 19.30: Vsakovečerni koncert; 20.30: Revija revij; 20.40: Beethoven in Hayden; 21.20: Mala pesniška antologija; 21.30: Simfonični koncert.

Slovenija

5.00: Dobro jutro; 6.30: Napotki za turiste; 8.05: Radijska šola; 8.35: Ob glasbenem avtomatu; 8.55: Radijska šola; 9.25: Filmska glasba; 9.45: Grške pesmi; 10.15: Iz opusa Mihajla Vukdragovića; 10.40: Seznanite se s Parkerjevimi; 10.55: Vsak dan nova popevka; 11.00: Pozor, nimaš prednosti!; 12.05: Kmetijski nasveti; 12.15: Dalmatinske narodne; 12.30: Falla in Dvorak; 13.15: Obvestila; 13.30: Sobotne popoldnem; 14.05: Ena Haydnovih simfonij; 14.35: Naši poslušalci čestitajo; 15.15: Za staro in mlado; 15.40: Med amaterskimi zbori; 16.00: Vsak dan za vas; 17.05: Gremo v kino; 17.50: Orkester Raymond Lefevre; 18.00: Aktualnosti; 18.10: Za ples in razvedrilo; 18.25: Amadei: Impresije orienta; 18.45: Naši popotniki; 19.00: Obvestila; 19.05: Glasbene razglednice; 20.00: Novo v studiu 14; 20.20: Marinc: Skalp stoječega vola; 20.50: Za konec tedna; 22.15: Oddaja za izseljence; 23.05: Ples.

Ital. televizija

8.30, 8.55, 12.15 in 15.00: Šola; 17.30: Program za najmlajše; 19.00: Dnevnik; 19.20: Oddaja za delavce; 20.00: Sedem dni v parlamentu; 20.20: Šport; 20.30: Dnevnik; 21.05: Film «Nepozabno potovanje»; 22.40: Churchillovi spomini; 23.05: Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.05: Nogometna tekma Italija-Avstrija; 21.55: Dnevnik; 22.20: Donizettijeva opera «Rita».

Jug. televizija

Zagreb 18.00: Zaseda — četrta TV igra za mladino. Beograd 19.00: Slike in skulpture; 19.15: Ustavna tribuna. Ljubljana 19.30: TV obzornik. Beograd 19.30: TV pošta. Ljubljana 19.45: Propagandna oddaja. JTV 20.00: TV dnevnik. Ljubljana 20.30: Sprehod skozi čas. Beograd 20.30: Vremeplov. Italija 21.05: Glasbena revija. Ljubljana 22.15: Dragulji naprodaj — zgodba iz odd. Tretji človek. Beograd 22.15: Interpol.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 17, najnižja 13,2, ob 19. uri 14,3, zračni tlak 1006, stanoviten, vlage 75 odst., veter vzhodnik-severovzhodnik 10 km, nebo 7 desetin pooblačeno, morje mirno, 1 mm dežja, temperatura morja 16 stopinj.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 10. novembra
Andrej
Sonce vzide ob 6.57 in zatone ob 16.41. Dolžina dneva 9.44. Luna vzide ob 16.19 in zatone ob 4.
Jutri, NEDELJA, 11. novembra
Martin

Slovenci, glasujte za napredne slovenske kandidate

ki so najdoslednejši borci za naše narodne pravice!

Jutri bodo v Trstu volitve 60 občinskih svetovalcev, ki bodo izvoljeni izmed kandidatov dvanajstih strank, katerih volilne znake vidite na gornji fotografiji glasovnice. Že v članku, ki smo ga prejšnjo nedeljo objavili pod naslovom *«Slovenci in volitve»*, smo poudarili in vse slovenske volivce opozorili, da samo na treh listah kandidirajo tudi slovenski kandidati. Te liste so:

1. *Lista Komunistične partije Italije* (prva na levi zgoraj z znakom *srp, kladivo in helebarda)*, na kateri kandidira 19 Slovencev in od katerih bodo verjetno izvoljeni (na podlagi izidov zadnjih občinskih volitev leta 1958) naslednji štirje: *Marija Bernetič, Franc Gombač, Lucijan Padovan* in *Marij Grbec*.

2. *Lista Socialistične stranke Italije* (zadnja levo spodaj z znakom *srp in kladivo na knjigi z vzhajajočim soncem ter napisom P.S.I.)*, na kateri kandidira sedem Slovencev, od katerih bosta verjetno izvoljena *Dušan Hreščak* in *Josip Pečenko*.

3. *Skupna slovenska lista* (druga desno zgoraj z znakom *lipova vejica in helebarda ter dvojezičnim napisom)*, na kateri so vsi kandidati Slovenci, a na podlagi izidov zadnjih volitev leta 1958 bo izvoljen verjetno samo *dr. Teofil Simčič*.

Svojim čitateljem ponavljamo tudi danes naš nasvet v odgovor na vprašanje, koga naj volijo. Ta nasvet se glasi:

Slovenci, glasujte za tiste liste in za tiste kandidate, ki so s svojim delom dokazali, da bodo najbolje ščitili narodne koristi slovenske narodne skupnosti, ki se bodo borili za vsestranski socialni in gospodarski razvoj našega področja, ki bodo resnični predstavniki slovenskega delavca, kmeta in izobraženca. Takim kandidatom naj dajo slovenski volivci tudi svoje preferenčne glasove tako, da poleg prečrtanega volilnega znaka napišejo tudi njihova imena!

K temu našemu nasvetu pa moramo danes, ko smo prebrali, kaj o volitvah pišejo tedniki «Demokracija», «Novi list» in «Katoliški glas», pripomniti in poudariti še sledeče:

Omenjeni listi namreč trdijo, da «narodno zaveden Slovenec ne more glasovati za KPI ali PSI, kajti v takem primeru bi bil njegov glas smatran od vsakogar kot italijanski glas» in da vodi «to njegovo dejanje k svojevoljnemu potujčevanju» (kot je zapisala «Demokracija»), in da bodo «tisti Slovenci, ki bi glasovali za ti dve stranki, le še pomagali slabiti v očeh sveta in predvsem v očeh italijanske politične javnosti slovenske pozicije in slovenski vpliv v Trstu» (kot je zapisal «Novi list»), ali pa, da je tisto, kar delajo «Bernetič, Hreščak, Pečenko, sramotni madež, ki pade na naše narodno telo» (kot je grdo natisnil «Katoliški glas»). Naš dnevnik, ki svetuje, naj Slovenci glasujejo tudi za socialistične in komunistične slovenske kandidate, spričo takih samovoljnih in neresničnih trditev ne more in ne sme molčati. Zato vprašuje pred vso slovensko javnostjo pisce tako grdih očitkov sledeče:

Kako je moč odreči zaupanje in glas n.pr. prav Hreščaku, Bernetičevi in Pečenku, ki jih že kar osebno napadajo?

Zakaj ne bi smeli Slovenci glasovati n.pr. prav zanje, n.pr. za Dušana Hreščaka? Saj je vendar vsakomur znano, da je od svoje najbolj rane mladosti spadal med najzavednejše Slovence in ga je zaradi njegove borbe fašistično sodišče leta 1929 obsodilo kot dvajsetletnega mladoletnega mladinca na 27 let zapora in ki je v zaporu in internacijah preživel svojih enajst mladih let ter je nato nadaljeval borbo kot partizan za osvoboditev svojega naroda? In Bernetičeva, ki jo je fašistični tribunal kar dvakrat obsodil, in sicer leta 1928 na dve, leta 1940 pa na 16 let zapora zaradi njenega protifašističnega delovanja? Mladi inž. Pečenko pa je v zadnjih letih dovolj prepričljivo dokazal, da zna delati v korist naših kmetov in v pokrajinskem svetu odločno braniti naše narodne pravice.

Naš dnevnik je torej mnenja, da prav taki Slovenci zaslužijo, da jim jutri in pojutrišnjem slovenski volivci in volivke oddajo svoje glasove, ker so s svojim delovanjem dokazali, da se bodo tudi v prihodnosti borili za naše pravice.

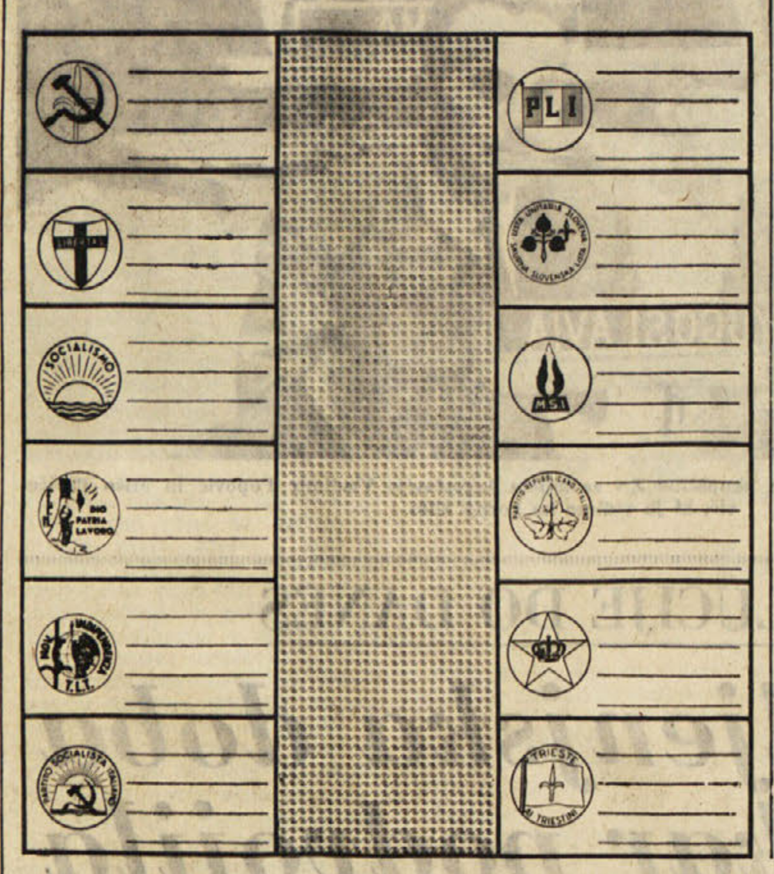

KAKO SE GLASUJE

1 **PREPRIČAJTE SE, ali imate potrdilo in osebno izkaznico ali kak drug osebni dokument s fotografijo, ki je bil izdan po l. 1956. Če ste brez osebnega dokumenta, more izpričati vašo istovetnost eden od skrutinatorjev, ki vas pozna.**

2 **KO VAM JE PREDSEDNIK volišča izročil glasovnico in svinčnik, stopite v kabino in prekrižate znak liste, za katero boste glasovali.**

3 **PREFERENČNI GLAS za štiri kandidate morete dati tako, da zraven znaka napišete na označene črte njihove priimke ali njihovo zaporedno številko, ki jo imajo na kandidatni listi.**

4 **KO STE GLASOVALI prepognite in zalepite glasovnico, pri tem pa pazite, da ne pustite na njej nobenega znaka svinčnika, šminke ali česa drugega, in vrnite svinčnik predsedniku.**

* * *

Kdor ni prejel na dom volilnega potrdila, ga lahko dvigne na volilnem uradu občine v novi stekleni palači na Largo Granatieri, ki je za staro občinsko palačo. Urad je odprt vsak dan od 9. do 17. ure, v nedeljo in v ponedeljek pa bo odprt nepretrgoma do 14. ure. Na istem uradu izdajajo tudi duplikate za izgubljena potrdila.

PODATEK, KI POBIJA VSE VOLILNE HVALNICE

Tržaška industrija je v 7 letih zaposlila samo 107 novih vajencev

Povečanje števila zaposlenih v industriji gre pretežno na račun ženske delovne sile

V vsaki volilni kampanji se tekmovalci spoprimejo predvsem na področju številk o gospodarskem napredku ali nazadovanju v državi pokrajini ali občini. Pač s podatki, s katerimi posamezne stranke menijo, da bodo lahko prepričale volivce in jih pripravile, naj volijo za njih.

Poleg tega pa stranke, ki so na oblasti, izkoriščajo za svojo volilno kampanjo tudi razne slovesnosti o položitvi prvega temeljnega kamna kaki novi šoli, tovarni, kakega mosta itd. Nekdo je v tej zvezi pripomnil, da bi moral letno imeti Trst najmanj dvakrat letno volitve, da bi tako vsaj začeli, če ne vedno pravočasno dokončali, gradnjo javnih poslopij.

Na nedavni položitvi prvega temeljnega kamna neke nove tovarne Montecatini, ki bo zrasla pri Orehu, je vladni komisar dr. Mazza, ko je govoril o tržaškem gospodarstvu, dejal: «Zdi se mi, da se lahko reče, da se danes zaključuje obdobje obnove in se začenja čas ekspanzije». V potrdilo te izjave je vladni komisar navedel nekaj poslednjih statističnih podatkov zlasti o brezposelnosti in o zaposlitvi v industriji.

Tako Krščanska demokracija kot vladni komisar se sklicujeta predvsem na vedno večjo zaposlitev v industriji, ki naj bi predstavljala glavno gospodarsko vejo za nadaljnji gospodarski razvoj mesta.

Zato smo tudi mi poiskali podatke o industrijskem razvoju v Trstu od leta 1955 do letos, ki so objavljeni v uradnem biltenu trgovinske zbornice. Ti podatki nam prikazujejo, da se je zaposlitev v vseh industrijskih vejah povečala v zadnjih sedmih letih za 7.212 enot, ali povprečno nekaj nad 1000 enot letno.

20. oktobra 1955 je bilo v industriji zaposlenih 26.348 moških, 4.362 žensk in 2.263 vajencev; 31. maja 1962 pa 30.692 moških, 7.123 žensk in 2.370 vajencev. Iz gornjih številk sledi, da se je število zaposlenih moških v industriji povišalo za 4.334, žensk za 2.761, vajencev pa samo za 107. To nam dokazuje, da se je sorazmerno na zaposlitev v industriji, največ povečalo število zaposlenih žensk in najmanj, rekli bi skoraj nič, vajencev. Če vzamemo v postev samo ti dve ugotovitvi, res ne moremo pritrditi ne vladnemu komisarju, ne Krščanski demokraciji, da se «začenja čas ekspanzije».

Dejstvo je, da so v zadnjih sedmih letih z investicijo na stotine in stotine milijard lir zlasti v industrijskem pristanišču, kjer je sedaj zaposlenih okrog 4.500 delavcev, omogočili zaposlitev samo 107 vajencem več kot leta 1955. To pomeni, da imamo danes v industriji zaposlenih skoraj enako število vajencev, kot jih je bilo zaposlenih leta 1955, ko je industrija zaposlovala nad 7.000 delavcev manj.

Iz tega je razvidno, da so novi industrijski obrati, ki so bili zgrajeni v zadnjih sedmih letih, sorazmerno zaposlili največ ženske delovne sile in ne nudijo tržaški mladini nobene perspektive in zagotovila za bodočnost. Iz statističnih podatkov tudi sledi, da industrija zaposluje sedaj 40.000 delovnih enot na 93.384 zaposlenih v vseh dejavnostih. Potemtakem, bi morala biti prav industrija tista gospodarska veja, ki bi omogočila moški mladi delovni sili največjo zaposlitev, če nočemo, da bodo morali naši mladi ljudje še naprej s trebuhom za kruhom v druga severna italijanska mesta ali pa v tujino. Hkrati pa tako nizka zaposlitev vajencev v industriji dokazuje, kako se naše mesto stara, kako dejansko izgublja iz dneva v dan mlade delovne moči, ki jim tu ni obstanka.

Martinovanje na Proseku

Zaradi navodil tržaške kvesture, po katerih se lahko tudi v dneh volitev prodajajo alkoholne pijače do 21 stopinj alkohola — torej tudi vino — bo tradicionalno martinovanje na Proseku dva dni. Danes, kot je bilo že predčasno najavljeno, in jutri, v nedeljo, ko je prav praznik vaškega patrona sv. Martina.

Prosečani vabijo okoličane in Tržačane, da pridejo v čimvečjem številu na Prosek, kjer jim bodo postregli z dobro vinsko kapljico in jedačo po želji.

Temeljni kamen za novo šolo

V ponedeljek bodo položili prvi temeljni kamen nove osnovne šole pri Sv. Ani. Poleg župana se bodo slovesnosti udeležili predstavniki ostalih oblasti. Načrt šole je izdelal ravnatelj občinskega tehničnega urada inž. Nassivera. Poslopje bo imelo poleg upravnih prostorov, 15 učilnic in telovadnico. Načrt je bil sicer odobren že leta 1956. Toda zaradi običajnih birokratskih zaprek in drugih zavlačevanj bodo šolo začeli graditi šele sedaj. Prvotno so predvidevali, da bodo za vsa dela porabili 82 milijonov lir. Sedaj pa bo šola stala 97,5 milijona lir.

Prijava vina in mošta

Županstvo obvešča vse pridelovalce vina, da morajo do 30. novembra prijaviti županstvu vse količine vina, ki so ga pridelali v letu. Hkrati pa je treba prijaviti posebej tudi vse tiste količine vina prejšnjih let, ki jih imajo še v kleteh. V prijavi je treba navesti tudi karakteristike vina in alkoholno moč. Poleg tega je treba do omenjenega dne prijaviti vse tiste mošte, ki niso še bili predelani v vino in navesti tudi njihovo sladkorno gradacijo. Te prijave so v zvezi s plačevanjem davka na poslovni promet (IGE). Zato županstvo poziva vse interesente, naj napravijo pravočasno omenjene prijave in naj jih sestavijo na zadevnih obrazcih, ki jih bodo dobili na občinskem trošarinskem uradu v Ul. del Teatro 4.

Nočna pogajanja na prefekturi o sporu v gradbinski stroki

Razgovori na prefekturi za rešitev spora v gradbeni stroki niso imeli prejšnjo noč pravega uspeha. Zato je vladni generalni komisar dr. Mazza sklical včeraj ob 17. uri nov sestanek na prefekturi. Najprej so trajali dve uri ločeni razgovori, ob 19. uri pa se je začel skupni sestanek predstavnikov sindikatov in delodajalcev, ki ni do polnoči rodil še nobenih sadov.

Primer tetanusa

Na IV. medicinski oddelek so včeraj dopoldne sprejeli 20-letnega Bruna Vrabca s Prečnika št. 7, ki se bo moral zdraviti dober mesec. Vrabec si je pred dvema tednoma nekoliko ranil prst na levi roki, rana pa ni bila velika in se mu je kmalu zacelila, toda te dni je začel čutiti prve posledice tetanusa, zaradi česar so ga z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico.

Nezgoda delavca na ladji «Borea»

Na delu se je včeraj dopoldne ponesrečil v starem pristanišču 52-letni Antonio Filippin iz Carbole 441. Filippin je na ladji «Borea» raztovarjal premog, pa ga je zadel tovor žerjava, zaradi česar je padel in si verjetno zlomil gleženj leve noge. Njegovi delovni tovariši so mu priskočili na pomoč, nato pa so ga z rešilnim avtomobilom odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na II. ortopedski oddelek. Zdraviti se bo moral dober mesec.

Revizija motociklov

Deželni inšpektorat motorizacije opozarja, da 15. novembra zapade rok za revizijo motociklov in motociklov s prikolico, ki so bili registrirani do 31.12.1952 (evidenčne tablice do TS 10558, UD 214810, GO 7074).

Lastniki ne bodo prejeli nobenega obvestila in bodo zaradi tega morali brez obvestila sami pripeljati svoja vozila na pregled. Tisti, ki bodo po 15. nov. krožili z motocikli brez revizije bodo plačali globo od 4.000 do 10.000 lir in jim bodo odvzeli prometno knjižico.

Razne tatvine

Na komisariatu javne varnosti je Raffaele Ojo prijavil, da so neznanci ponoči ukradli dva avtomata za bonbone izpred lokala v Ul. F. Severo 88. Škoda znaša 40.000 lir.

Istvan Takar je prijavil, da mu je nekdo ukradel v begunskem taborišču pri Sv. Soboti transistor, ki ga je imel na svoji postelji. Oreste Micheli iz Ul. Tivullo 5 je prijavil, ki jo je njegov sin parkiral na cesti blizu svojega doma, da mu je nekdo ukradel vespo. Dijak Fulvio Zigante s Kjadina 1374 pa se je pritožil, da mu je nekdo ukradel med telovadbo zapestno uro.

S A K   J A D R A N
priredi danes 10. t. m.
peto tradicionalno
«B R U C O V A N J E»
ki bo na Lovcu v gostilni «Revoltella» ob 20.30 (odhod z avtobusom št. 25)
Vabljeni vsi akademiki

Predavanje v Barkovljah o Godini - Verdelskem

Kako malo poznamo tržaški Slovenci svoje zaslužne može! Tako sel je prišla vsem, ko so poslušali predavanje, ki ga je imel v četrtek v barkovljanskem društvu prof. Boris Pahor o publicistu Josipu Godini — kakor se je podpisoval — Vèrdelskem, ki se je rodil kot eden izmed 16 bratov in sester na Vrdeli pri Trstu leta 1804. Predavatelj je prikazal preveč lahko življenje otroka, ki se je skorajda boril, da se je naučil pisanja. Dokopal se je do učenosti in se šolal v Trstu, Kopru, Gorici in Ljubljani, kjer ga je učil Matija Čop, kateremu je priznal vse znanje, zameril pa mu je pa — kot tudi Miklošiču — da ni govoril v materinem jeziku, ampak po nemško. Josip Godina pa je bil «Slavjan», ljubil je svoj jezik in ima nedvomno velike zasluge, da je po mrtvilu, ki je vladalo na Slovenskem v prvi polovici prejšnjega stoletja, izdal v Trstu razne mesečne liste in napisal Zgodovino Trsta in njegove okolice, v kateri polemizira s Slataperjem.

Poslušalci so z zanimanjem sledili predavatelju in ga na koncu naprosili, naj bi se še oglasil in tako odkril ljudem tudi druge zaslužne slovenske može, ki so košček zgodovine naše zemlje.

Prof. Boris Pahor bo ponovil v Slovenskem klubu predavanje o časnikarju in publicistu Josipu Godini Vrdelskem v torek 13. t.m. ob 20. uri.
Vabimo slovensko občinstvo na zanimivo predavanje.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo v Barkovljah vabi ljubitelje folklornih plesov, da pristopijo k folklorni skupini. Vaje vsak petek ob 20.30 v društvenih prostorih, Ulica Cerreto 12.

* * *

Prosvetno društvo «Ivan Cankar» prikazuje v svojih prostorih v Ul. Montecchi 6-IV. vsako soboto ob 20. uri in vsako nedeljo ob 10.30 zabavne filme.

Vsako nedeljo popoldne ob 16. uri je v društveni dvorani plesna čajanka.

Društvena knjižnica posluje vsako nedeljo od 10. do 11. ure.

Kino

Nazionale 15.30 «Lev» (Il leone). Cinemascope de Luxe. William Holden, Capucine.
Fenice 15.30 «Il mafioso». Alberto Sordi, Norma Bengell.
Excelsior 15.30 «Tisti dve» (Quelle due), Audrey Hepburn, Shirley MacLaine.
Grattacielo 15.30 «Ugrabljeni iz Altone» (I sequestrati di Altona), Sophia Loren, Maximilian Shell.
Arcobaleno 16.00 «Mladeničeve dogodivščine» (Le avventure di un giovane). Barve de Luxe. Richard Beymer, Diane Baker.
Supercinema. Danes zaprto.
Alabarda 16.00 «Svet na plaži» (Il mondo sulle spiaggie). Technicolor. Prepovedano mladini.
Filodrammatico 16.00 «El Cid». Technicolor. Sofia Loren, Charlton Heston.
Aurora 16.30 «Črni suličarji» (I lancieri neri).
Cristallo 16.30 «Zelena kobila» (La giumenta verde). Technicolor. Režija Millo. Prepovedano mladini.
Garibaldi 16.00 «Bes neizprosnih» (La furia degli implacabili). Technicolor. Richard Todd.
Capitol 16.30 «Družinska kronika» (Cronaca familiare). Technicolor. Marcello Mastroianni.
Impero 16.30 «Štirje menihi» (I quattro monaci).
Massimo 16.00 «El Cid». Technicolor. Sofia Loren, Charlton Heston.
Moderno 16.30 «Mali polkovnik» (Il piccolo colonnello) Technicolor. Joselito, Tomas Blanco.
Astoria 16.30 «Silvester proti Gonzalesu» (Silvestro contro Gonzales). Barvne slikanice.
Astra 16.00, 18.50, 21.45 «Navaronski topovi» (I cannoni di Navarone).
Vittorio Veneto 16.00 «Luči na trgu» (Luce nella piazza). Olivia De Havilland, Rossano Brazzi.
Abbazia 16.00 «Sovražnika» (I due nemici). Technicolor. Alberto Sordi, David Niven.
Marconi 15.15, 18.30, 21.45 «Boccaccio 70», Sofia Loren. Cene: 200, 150. Prepovedano mladini.
Ideale 15.30, 18.45, 21.50 «Grof Monte Cristo» (Il conte di Montecristo). Technicolor. Zadnje predstave.
Skedenj 16.00 «Veliki ribič» (Il grande pescatore). Technicolor. Howard Keel.

Gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

V sredo 14. t.m. ob 20.30 bo z gala predstavo Verdijeve opere «Don Carlo» otvoritev operne sezone 1962-63.

Opero bo dirigiral Antonino Votto, v glavnih vlogah pa bodo nastopali Marcella De Osma, Anna Maria Rota, Alfonzo La Morena, Sesto Bruscantini, Boris Cristoff, Marco Stefanoni. Zborovodja Giorgio Kirschner. Režija Aldo Mirabella Vassallo.

Pri gledališki blagajni se nadaljuje razdeljevanje abonmajskih izkaznic za vse štiri turnuse.

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 10. t. m. ob 16. uri Technicolor film:

«Veliki ribič»

(Il grande pescatore)

Igra HOWARD KEEL

PONOČI OB 24. URI SE JE ZAKLJUČILA VOLILNA KAMPANJA

Pečenko in Bernetičeva pozivata Slovence naj glasujejo za kandidate PSI in KPI

Zaključna volilna govora poslancev Matteottija in Vidalija - Veliko predvolilno presenečenje v vrstah PSDI: levica izstopila iz stranke

Volilna kampanja se je ob polnoči zaključila. Končal se je hrup zvočnikov, stranke so raztrosile zadnje letake in nalepile nove plakate. Včeraj so bila tudi zaključna zborovanja, ki so jih vse stranke priredile v večjem okviru in ki so tokrat pritegnila tudi številne poslušalce.

Sinoči ob 19. uri je govoril na Trgu Garibaldi za socialistično listo poslanec Matteo Matteotti. Znanega socialističnega voditelja je predstavil tržaškemu občinstvu tajnik tržaške federacije PSI Arnaldo Pittoni, ki je v svojem kratkem nagovoru poudaril nujnost borbe za uveljavitev vseh pravic, ki pritičejo Slovencem na podlagi mirovne pogodbe ter drugih mednarodnih obveznosti.

Tudi poslanec Matteotti je poudaril ta načela ter je obljubil, da se bo PSI borila za njihovo izvajanje.

V svojem govoru je poslanec Matteotti nadalje pojasnil stališče svoje stranke do bistvenih vprašanj italijanske republike. V tem pogledu je poudaril, da sodelovanje PSI v politiki levega centra sloni na pogoju, da se začnejo izvajati korenite spremembe na področju socialnih in gospodarskih odnosov. Zato je potrebno, da se čimprej začnejo izvajati načrti splošnega gospodarskega razvoja države, mimo in če treba tudi proti zasebnim koristim.

V svojem govoru je poslanec Matteotti poudaril, da PSI resnično stremi za dosego ciljev, ki jih je pojasnila v svojem programu. Prav zato, ker hoče doseči korenito spremembo v socialni ureditvi italijanske družbe, je predlagala večletni sporazum s strankami, ki bi te spremembe lahko zagotovile.

Zato je potrebno, da se v teh poslednjih mesecih delovanja sedanje zbornice pospeši splošna dejavnost ter da pride do odobritve zakonov, ki so jih stranke levega centra v bistvu že sprejele. To je potrebno posebno zato, ker bo morala nova zbornica reševati v istem duhu težja in še bolj zapletena vprašanja.

Kandidat na listi PSI inž. Josip Pečenko je na zborovanju v Sv. Križu poudaril pomen levega centra za rešitev delavskih vprašanj in za splošni napredek tudi v našem mestu. To je istočasno tudi stvarna možnost za postopno, a učinkovito uveljavljanje pravic slovenske manjšine. Pečenko je nato polemiziral s Skupno slovensko listo, ki pravi, da zastopa vse Slovence, v resnici pa vključuje samo manjši del slovenske manjšine in se že sedaj tesno veže na italijansko Krščansko demokracijo.

Na Trgu Goldoni je bilo sinoči ob 20. uri zaključno volilno zborovanje KPI. Glavna govornika sta bila kandidata Marija Bernetič in poslanec Vittorio Vidali. Potem ko je tajnik federacije KPI prof. Sema otvoril zborovanje, je spregovorila v slovenščini Marija Bernetič, ki je najprej poudarila, da sedanje volitve dajejo tržaškim slovenskim in italijanskim volivcem možnost, da se v občinski svet vnese nov duh, da bodo Slovenci prišli do svojih pravic. Nato je govornica ostro kritizirala Krščansko demokracijo, ki noče spoštovati narodnostnih pravic Slovencev in ignorira londonski memorandum o pravicah Slovencev v občinski upravi.

Bernetičeva je poudarila, da so se komunisti vedno odločno borili proti tej demokristjanski politiki, ki se ni spremenila niti s sedanjo vlado levega centra. V polemiki s Skupno slovensko listo je Bernetičeva dejala, da predstavljajo skupine okrog te liste le pičlo število Slovencev in da je večina Slovencev doslej glasovala za komunistično partijo. Nadalje je poudarila, da je usoda Slovencev v Italiji tesno povezana z usodo italijanskega delovnega ljudstva in da tisti, ki tega nočejo razumeti, podpirajo protislovensko politiko Krščanske demokracije.

Ko je Marija Bernetič začela govoriti v slovenščini so organizatorji «razstave sramotnega zidu v Berlinu» — «za protest» izobesili italijansko in istrsko zastavo, ki so ju sneli po končanem zborovanju. Za Bernetičevo je govoril poslanec Vidali, ki je med drugim ironično poudaril, kako so se v zadnjih dneh začeli potegovati za slovenske glasove tudi demokristjani in socialdemokrati, čeprav je bila njihova politika vedno protislovenska. Nato je Vidali polemiziral zlasti s Krščansko demokracijo, ki hoče z lažnivimi podatki dokazati volivcem, da je bil tudi Trst deležen «italijanskega gospodarskega čudeža», čeprav vsi vemo, v kakšnem položaju se danes nahajajo tržaške ladjedelnice, pristanišče in pomorstvo. Zborovanje je zaključil tajnik federacije prof. Sema.

Na zaključnem zborovanju v Križu sta za Komunistično partijo govorila Tonel in Dušan Furlan. Najprej je govoril v slovenščini Dušan Furlan, ki je v svojem izvajanju predvsem obtožil vladno stranko Krščansko demokracijo, da je poleg splošnega razvoja demokracije v državi še posebej ovirala tudi pravično ureditev slovenskega manjšinskega vprašanja. Poudaril je, da KD kljub sprejetim obveznostim v mednarodnih sporazumih enostavno tega vprašanja ni hotela urediti, oziroma kolikor ga je, da je to bilo po dolgotrajnem oklevanju in zavlačevanju ter v okrnjeni obliki. Govornik je opozoril nadalje, da je takšen način obravnavanja slovenskega vprašanja v bistvu izraz njene splošne nedemokratične politike, ki jo že ves čas vodi tudi proti lastnemu ljudstvu. Omenil je tudi obe indipendentistični listi, pri čemer je ugotovil, da so glasovi tema listama ali v korist Krščanski demokraciji, ali pa na sploh izgubljeni. Nazadnje je omenil še Slovensko listo za katero je rekel, da je, kljub nekaterim poštenim elementom v njej, le preveč pod vplivom Krščanske demokracije in tudi samega škofa Santina. Na koncu je dejal, da se je «komunistična partija v NOB in se tudi danes najbolj zavzeto in odločno bori za pravično ureditev položaja slovenske manjšine».

Za socialdemokrate je zaključil volilno kampanjo podtajnik stranke Mario Tanassi. Dejal je, da bodo te upravne volitve nekakšna kolavdacija politike in vlade levega centra. Zato nosijo tržaški volivci veliko odgovornost. S svojim glasom bodo namreč povedali, kakšna mora biti v prihodnosti politična usmeritev v državi. Volitve bodo pokazale, ali italijansko ljudstvo sprejema novo politiko, ali jo odklanja. Govornik je celo dejal, da je morda obstoj Fanfanijeve vlade odvisen od tega, kako bo Trst glasoval 11. novembra.

Obširno je govoril o političnem razvoju v državi po letu 1945 ter si lastil za socialdemokrate zaslugo, da ni prišla Italija pod desničarsko ali levičarsko diktaturo. Kasneje so socialdemokrati s svojo udeležbo v centristični vladi brzdali demokristjane in s tem utirali pot levemu centru. Skratka, levi center je po njegovih besedah predvsem zasluga socialdemokratov. Njegov govor je trajal nad poldrugo uro.

V PSDI je prišlo tik pred volitvami do ostrih notranjih trenj in je celotna skupina levice (okoli 50 članov) izstopila iz stranke, ker pravijo, da se PSDI v Trstu ni orientirala na levi center. Stranka namreč že sedaj pričenja govoriti o nujnosti, da se prepreči komisar, kar prevedeno v praktični jezik pomeni, da pristajajo na sodelovanje: KD, PRI in PSDI ter sprejemajo manjkajoče glasove v občinskem svetu bodisi od indipendentistov in slovenske liste, ali celo od liberalcev.

Demokristjani so zaključili volilno kampanjo z zborovanjem v kinu Grattacielo, kjer je tajnik Botteri ocenil kampanjo, pri čemer se je ponovno izognil jasnemu odgovoru na osnovno vprašanje: s kom se misli vezati KD v bodočem občinskem svetu? Dokaj nejasno sicer, vendar očitno, je naredil celo korak nazaj in postavil kot osnovno vprašanje preprečitev komisarske uprave.

Minister Taviani je imel nato dolg in retoričen govor, v katerem pa ni povedal nič novega in se je skoro vsem perečim vprašanjem izognil.

Tudi desnica je priredila hrupna zborovanja. Tako sta se na Trgu Goldoni srečala «iz oči v oči» misin Wondrich in predsednik «Fronte rinascita nazionale» Lalli. Wondrich je zavrtel staro, že izguljeno fašistično ploščo, Lalli pa dejal, da so tudi fašisti prodani demokristjanom in predvsem ponovil veliko volilno obljubo. FRN bo zgradila 120 stanovanj. Monarhisti so volilno kampanjo zaključili z znanim imenom Laura, toda s pičlim občinstvom in kaj malo upanja, da bodo dobili vsaj enega svetovalca.

Izjava tajništva «Mladinske iniciative»

Zadnja številka «Demokracije» objavlja na zadnji strani strupen članek z naslovom: «Mladinska iniciativa-slovenska organizacija?». Pri tem se «Demokracija» sklicuje na stališče, ki ga je vodstvo Mladinske iniciative zavzelo do volitev ter to stališče povsem potvarja. Glavni odbor Mladinske iniciative je zato sklenil, da omenjeno stališče, ki ga je že dostavil vsem političnim grupacijam, ki vključujejo Slovence (in med njimi tudi predstavnikom «lipe»), sedaj objavi. To ne iz želje po kakšni polemiki, temveč iz resnicoljubnosti.

Izjava se glasi:

«Mladinska iniciativa» je nastala kot spontana težnja slovenskih naprednih mladih sil, ki se zavzemajo za najtesnejšo povezanost Slovencev v Italiji, za nemoten politični, kulturni in gospodarski razvoj manjšine na osnovi spoštovanja narodnostnih pravic.

Mladinska iniciativa je avtonomna organizacija, ki se naslanja na načela narodno-obrambnega dela s težnjo, da se k temu pritegnejo čim širši sloji slovenske mladine, ki je — kot naravno — različno svetovno nazorsko usmerjena, zakaj le tako se lahko najuspešnejše borimo za naše pravice.

Borba za naše pravice pa se laže vodi tudi v nesebičnem sodelovanju z ostalimi organizacijami in strankami vsedržavnega značaja, ki zagovarjajo interese Slovencev.

Iz tega jasno sledi:

1. *Mladinska iniciativa ni strankarska organizacija in so njeni člani lahko člani političnih strank in skupin, ki zagovarjajo interese Slovencev. To pomeni, da se Mladinska iniciativa kot organizacija ne more aktivno vključiti na volitvah v nobeno listo.*
2. *Člani Mladinske iniciative so povsem svobodni in se lahko vključijo v katerokoli stranko ali politično skupino, ki zagovarja slovenske interese in lahko torej kandidirajo in sodelujejo pri volitvah. Člani Mladinske iniciative morajo biti — po statutu — vsestransko politično aktivni.*

Mladinska iniciativa ponovno poudarja, da je samo v sodelovanju vseh Slovencev — od komunistov, socialistov do demokratov in katoličanov — osnova za učinkovito zaščito narodnih interesov.

Naš vzor naj bodo bazoviški junaki!

Mladinska iniciativa je bila in bo vedno za takšne nesebične nastope, kot je bila zamišljena mladinska proslava v Bazovici.

Izjava je tako jasna, da ne potrebuje pojasnil, razen primera bazoviške proslave. Mladinska iniciativa je takrat predlagala vsem mladinskim političnim skupinam, da bi letos res vsi Slovenci skupaj proslavili spomin svojih junakov. Po dolgotrajnih zavlačevanjih s strani katoličanov, so ti večer pred proslavo sodelovanje odbili, češ da so v Bazovici že bili.

Pogreb ponesrečencev v ladjedelnici S. Marco

Včeraj popoldne je bil pogreb 57-letnega Giordana Sbisaja in 53-letnega Serafina Ziganteja, ki sta se v sredo dopoldne smrtno ponesrečila na delu v ladjedelnici Sv. Marka. Krsti s posmrtnimi ostanki so nosili delavci izpred mrtvašnice do Drevoreda D'Annunzio, kjer so ju položili na mrtvaške vozove in odpeljali na pokopališče pri Sv. Ani.

Na čelu povorke je bil cel gozd lepih vencev, za krstama so šli pokojnikovi vdovi in svojci ter sorodniki in ožji prijatelji, nato sindikalni zastopniki in dolga vrsta delavcev iz ladjedelnic ter drugih podjetij, ki so spremili na zadnji poti svoja nesrečna delovna tovariša.

Izleti

Izlet SPDT v Kranjsko goro. V soboto in nedeljo 8. in 9. decembra bo dvodnevni izlet SPDT v Kranjsko goro kot izhodišče za ogled Martuljka, za planince in smučarje izlet na Vršič in Mojstrovko.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

9. novembra 1962 se je v Trstu rodilo 5 otrok, umrlo pa je 12 oseb.

UMRLI SO: 68-letna Claudina Giovanna muda vd. Mercuza, 79-letni Giovanni Taucar, 47-letna Vella Filipponi Patrono, 82-letna Gisella Rizzatti Gerdeni, 72-letni Giovanni Depase, letni Camillo Crismani, 78-letni Beltramini, 72-letna Luisa Fiesolo Braida, 59-letni Elio Gleria, Mario Rigotti, 79-letna Regina van, 90-letni Giuseppe Masutti.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

Davanzo, Ul. Bernini 4; Millo, Buonarroti 11, Mizzan, Trg Venezia 2; Tamaro-Neri, Ul. Dante 7; Ul. Bonomea 93 (Greta).

VESTI IZ KOPRSKEGA OKRAJA

Rekonstrukcija ceste Sežana - Divača bo zaključena do turistične sezone

Posvetovanje o kulturnih problemih Izole - Ljudsko knjižnico v Kopru je letos obiskalo 15 tisoč čitateljev - V Kopru dograjujejo nov gasilski dom

Dela pri rekonstrukciji ceste Divača-Sežana so se nekoliko zavlekla, ker so naknadno osvojili načrte za nekaj novih izboljšav. Po prvotni zamisli bi izkopali v zvezi z rekonstrukcijo 8 tisoč kubičnih metrov zemlje, po novem načrtu pa jih bodo 16 tisoč kubičnih metrov. Trasa med Divačo in priključkom na novo tržaško cesto bo za približno kilometer krajša od sedanje. Številne krivine in večje padce bodo odpravili, tako da bo vožnja po novi cesti zelo ugodna. Zdaj so asfaltirali približno polovico cestišča. Strokovnjaki računajo, da bo cesta v celoti izročena prometu do začetka turistične se-

* * *

V Izoli so organizirali važno posvetovanje o kulturnih problemih mesta. Prisotni so bili zastopniki vseh kulturnih in prosvetnih ustanov, med njimi tudi italijanskega kulturnega krožka. Posvetovanja se je udeležil tudi predsednik republiškega odbora Zveze prosvetnih društev Babič. Osnovna ugotovitev je bila, da v mestu primanjkuje primernih prostorov za kulturno prosvetno aktivnost, prav pa tudi strokovnih kadrov. V prihodnje bodo temu problemu posvetili vso pozornost, pri čemer ne bodo angažirane samo kulturne in sorodne ustanove ampak komuna kot celota.

* * *

Koprska ljudska knjižnica je razširila krog svojih bralcev. Letos je obiskalo knjižnico 15 tisoč bralcev, ki so si izposodili 30 tisoč knjig, ali 5.300 knjig več kot lani. Nad 60 odstotkov bralcev je iz vrst mladine. Knjižnica ima zdaj že nad 11 tisoč knjig. V kratkem bodo organizirali tudi potujoče knjižnice, ki bodo obiskale krajev v koprski okolici.

* * *

V Portorožu se je zaključilo štiridnevno posvetovanje zastopnikov slovenskih hidroelektrarn. Razpravljali so o najrazličnejših problemih obratovanja hidroelektrarn ter sprejeli vrsto predlogov za izboljšanje dela. Na sporedu je bilo 16 strokovnih referatov.

* * *

Občinski ljudski odbor v Kopru je sklenil urediti na Markovem hribu pri Kopru gozdni park s sprehajališči. V akcijo so se vključili najprej koprski taborniki, ki so vsadili večje število sadik slepega bora, grške jelke, ceder in cipres. Strokovno vodstvo pogozdovanja ima Gozdno gospodarstvo iz Postojne. To podjetje bo tabornike nagradilo za njihovo prostovoljno delo pri pogozdovanju z lesom, da bi si lahko uredili taborniško kočo na Vremščici.

* * *

V Kopru so tik pred zaključkom izgradnje novega gasilkega doma. To bo moderno poslopje z garažami za 10 gasilskih vozil in s spalnicami za 40 gasilcev. Gasilski stolp bo visok 20 metrov in ga bodo uporabljali za vaje in za sušenje gasilskih cevi. Razen tega bodo imeli v novem domu razne delavnice ter upravne prostore. Postavili bodo tudi lastno telefonsko centralo in UKW postajo. Čez zimo bodo uredili notranjo opremo, spomladi pa bo slovesna otvoritev. Stroški bodo znašali okrog 200 milijonov dinarjev.

ODGOVOR POSL. VIDALIJU

Športne naprave v prostorih velesejma

Minister za trgovino in industrijo je odgovoril poslancu Vidaliju v zvezi z njegovim vprašanjem, ki se je nanašalo na športne naprave v prostorih tržaškega velesejma. Minister pojasnjuje težave, na katere sta naletela tako CONI kot uprava velesejma zaradi pasivnega letnega obračuna pri vzdrževanju in uporabi naprav v velesejemskih paviljonih «A» in «B». Zato je uprava velesejemske ustanove sklenila, da ne bo več obnavljala dolgoročne pogodbe za uporabo velesejemskih prostorov v športne namene, da ne obnovi morebitne pogodbe z ustanovo CONI za uporabo paviljona «B», ker ga bodo dali v najem nekemu zasebnemu podjetju, ter da bo stavila na razpolago za športne prireditve (zlasti za umetniško kotalkanje) pritličje paviljona «F».

Ko je včeraj dopoldne 77-letna Giovanna Compagno por. Sandrin iz Ul. Padutna 11 šla peš po pločniku blizu pokritega trga v Ul. G. Carducci, ji je spodrsnilo in je nerodno padla. Pri tem se je pobila in ranila po čelu, zaradi česar so jo sprejeli na II kirurški oddelek in se bo morala zdraviti tri tedne.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Nepojasnjeno glavno vprašanje: kdo je Fumaniju razbil nos?

Pretep v gostilni med ribiči iz Chiogge in domačini zaradi smradu po ribah...

Pred kazenskim sodiščem (predsednik Edel, tožilec Ballarini, zapisnikar Strippoli, obramba PP Tagliucci) se je zagovarjal 30-letni Giorgio Fumani iz Ul. Benussi 9, ker so ga obtožili, da se je upri funkcionarjem.

Bilo je 21. junija lani, ko so agenti letečega oddelka pozvali Fumanija v svoj urad v Ulici dell'Università. Nekaj dni prej je namreč aretirala v Benetkah 32-letnega Giorgia Visintina iz Trsta, pri katerem je našla določeno količino opija. Ker je med preiskavo prišlo na dan tudi Fumanijevo ime, je leteči oddelek hotel zaslišati tudi njega. V uradu letečega oddelka pa je prišlo do dogodka, ki je še do danes ostal zavit v meglo. Ugotovljeno je, da so Fumanija prepeljali nekoliko pozneje v splošno bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili zlom nosne kosti in poškodbo na levem ...

Kako se je Fumani pobil? Policija trdi, da je Fumani vrgel agenta na tla ter nato padel sam in se pobil po nosu. Obtoženec pa je trdil, da so ga policaji pretepali. Na vsak način so ga prijavili sodišču, ki ga je sodilo zaradi upora proti javnim funkcionarjem. Sodniki pa so ga oprostili zaradi pomanjkanja dokazov.

Na razpravi je Fumani potrdil, da so ga agenti pretepali. Ko je krvavel iz nosa, mu je maresciallo Codogno baje dejal: «Pazi, ti nisem nič žalega storil in ne vem nič o vsem tem, ker nisem bil v sobi». Neki drug agent mu je baje zgrabil za lase ter zakričal: «Vse to je velika nesreča». Neki drugi agenti pa so mu dejali: «Zapomni si, da boš rekel, da si padel na tla».

V določenem trenutku je prišel v urad načelnik letečega oddelka dr. Cappa, ki mu je dejal, vsaj tako trdi obtoženec: «Kaj se ti je pripetilo, da si umazan kot kak ...?».

Obtoženec je nato povedal, da so policisti zahtevali od njega naj podpiše poročilo o dogodku. Odgovoril pa jim je, da tega ne bo storil, ker oni sami dobro vedo, kaj se je zgodilo. Pristal pa bi, da se napiše v zapisnik, če bi bili prisotni vsi agenti, ki so bili v sobi, ko so ga pretepli.

Pri kratkem zaslišanju v policijskem uradu v splošni bolnišnici je Fumani sprva izjavil, da je padel na tla. Takoj nato pa je na neko pripombo maresciala Furlana spremenil verzijo ter odkrito povedal, da so ga poškodovali policijski agenti.

Pred kazenskim sodiščem (predsednik Boschini, tožilec Visalli, zapisnikar Rachelli, obramba Orazi in Scaramuzza) se je zagovarjalo 9 oseb, ki so bile obtožene, da so 10. septembra 1961 sodelovale pri pretepu do katerega je prišlo v neki gostilni v starem mestu. Pretepa se je udeležila skupina ribičev iz Chiogge in nekaj Tržačanov.

Na zatožni klopi so sedeli: 42-letni Giuseppe Agricola iz Ul. Pozzo del Mare 1, 25-letni Giuseppe Boffo, 20-letna dvojčka Giorgio in Salvino Doria iz Chiogge, 25-letni Enrico Lombardi iz Chiogge, 21-letni Sergio Marangoni iz Chiogge, 37-letni Luigi Brusadin iz Ul. S. Rita 3, 23-letni Gianfranco Venturini iz Chiogge ter njegov brat Massimiliano.

Do pretepa je prišlo pozno zvečer, ko so vstopili v gostilno ribiči iz Chiogge. Ker so bili zelo preprosto oblečeni ter so njihove obleke zaudarjale po ribah, se je Brusadin obregnil ob Giorgia Doria ter mu dejal: «Ne hodi mi blizu, da me ne umažeš». Te besede so zanetile prepir, ki se je spremenil v pravcati pretep. Pri tem so seveda pretepači razbili kozarce, steklo na tehtnici, eno stekleno posodo ter še nekaj drugega inventarja. Skupna škoda je znašala okrog pet tisoč lir.

Razpravi so prisostvovali vsi obtoženci. Sodniki so jih spoznali za krive ter so obsodili Agricola na dva meseca in 20 dni zapora, Boffa in Brusadina na dva meseca in deset dni zapora, vse druge pa na dva meseca zapora. Kazen je pogojna za oba Doria, za Marangonija in Venturinija. Glede Brusadina pa so sodniki preklicali pogojno kazen na katero ga je tržaško sodišče obsodilo 20. maja 1959 na en mesec zapora ter 3.000 lir globe zaradi neke tatvine.

Pripomniti je še treba, da so bili pri pretepu ranjeni Agricola, Boffo in Marangoni. Vsi trije so se morali zdraviti v bolnišnici deset dni.

Dvomesečni tečaj za turistične vodiče

Pokrajinska turistična ustanova sporoča, da je prefektura razpisala 20. oktobra javni natečaj za izpite turističnih vodičev. Ti izpiti bodo konec februarja 1963.

Pokrajinska turistična ustanova pa priredi tečaj za pripravljanje vodičev. S tem bo nudila vsem kandidatom za mesta vodičev potrebno znanje. Pouk v tečaju bo slonel na izpitnih programih ter bodo na njem seznanili tečajnike z umetninami, spomeniki in naravnimi lepotami z zgodovinsko-umetniško metodo. Tečaj se prične na koncu novembra in bo trajal dva meseca. Udeležili pa se ga bodo lahko tisti kandidati, ki bodo prej opravili izpit iz enega ali več tujih jezikov na inštitutu modernih jezikov na tržaški univerzi. Za vpis v tečaj naj se kandidati obrnejo na Pokrajinsko turistično ustanovo v Ul. S. Nicolò št. 6 do 19. t. m. od 9. do 12. in od 16. do 18. ure.

VČERAJ DOPOLDNE PRI SV. SOBOTI

Skupina beguncev v taborišču napadla agente javne varnosti

Hoteli so s silo osvoboditi 4 begunce, katerim niso priznali pravice azila - Sedem aretiranih

Včeraj okrog 10. ure je prišlo v zbirnem taborišču pri Sv. Soboti do napada skupine jugoslovanskih beguncev na agente javne varnosti, zaradi česar so aretirali sedem beguncev in jih prijavili sodišču.

Agenti kvesture so včeraj okrog 10. ure v notranjosti taborišča pripravljali vse potrebno za povratek štirih beguncev, katerim zadevna komisija ni priznala pravice do azila. Tedaj pa je približno 30 beguncev vdrlo v urade policije, da bi rešili omenjene štiri begunce. Agenti javne varnosti so se sprva uprli, čeprav so bili v manjšini, ko so končno napravili red, so pa nemudoma poklicali na pomoč svoje kolege iz kvesture ter aretirali begunce, ki so bili najbolj napadalni in nasilni.

Žensko je povozila

Na Trgu Sartorio je včeraj dopoldne 35-letna Grazia Camerini por. ... iz Ul. Pietà 6 povozila z avtom 50-letno Luigio Tassisto vd. ... z Grete 37, ki se je nekoliko pobila po čelu in desni roki ter je dobila rahel pretres možgan. Sprejeli so jo na opazovalni oddelek in se bo morala zdraviti tri tedne.

Vinjeni motociklist prijavljen sodišču

Agenti komisariata javne varnosti so prijavili sodišču 46-letnega Maria Simonoviča iz Ul. Campanelle 58, ki se bo moral zagovarjati, ker je bil vinjen in je pijan vozil motor. Simonovič si ga je privoščil preko mere, nato pa se je peljal z motorjem v Škedenj, a je imel smolo, ker mu vino ni dovolilo, da bi obvladal vozilo. Najprej je vozil z ene na drugo stran ceste, nato pa se je prevrnil. Neki avtomobilist mu je priskočil na pomoč in ga odpeljal v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo zdravniško pomoč, obenem pa ugotovili, da je bil vinjen, zaradi česar je sledila prijava.

Goriško-beneški dnevnik

JUTRI BODO UPRAVNE VOLITVE V RONKAH

Slovenci združeni okoli Franca Jarca kandidata na listi «Alleanza socialista»

Izid volitev v tej občini je pomemben tudi zaradi vpliva, ki ga imajo Ronke na sosednje občine

V Ronkah se v zadnjih dneh čuti, da je volilni dan pred vrati, kajti od začetne apatije do vsega, kar je bilo v zvezi z volitvami, je prišlo do vnetega razpravljanja o programih obeh nasproti si stoječih list in o tem, kar je levičarska uprava napravila v zadnjih štirih letih. Zadnja volilna zborovanja, na katerih sta za levičarsko listo «Alleanza socialista» govorila socialistična poslanca Maragone in Luzzatto in za demokrščansko-socialdemokratsko listo pa nosilec liste dr. Pella, so bila številno obiskana. V hišah volivcev in na gostilniških mizah so se pojavili številni letaki in brošure obeh list, ki so zelo polemični med seboj. Jasno, je, da je boj za občino v Ronkah izrednega pomena, kajti

FRANC JARC
slovenski kandidat

ta občina, ki je tretja po številu prebivalstva v naši pokrajini, ima velik vpliv na vse okoliške občine, ki so vse, razen večjega Tržiča, v rokah delavskih strank, to se pravi v rokah socialistov in komunistov. Zaradi tega skušajo demokristjani z morebitno zmago v Ronkah pridobiti tudi ostale občine v okolici, ki so jih na lanskih volitvah izgubili.

Socialisti in komunisti sestavljajo levičarsko listo «Alleanza socialista», demokristjani, socialdemokrati in nekateri neodvisni pa listo «Pace e lavoro». Brez dvoma bodo za to listo glasovali tudi številni volivci desničarskih list, kot so liberalci, monarhisti in fašisti, čeprav so liberalci izdali zelo polemično poročilo na račun demokristjanov, ker jih niso hoteli v listo. In liberalci imajo v Ronkah kar 370 glasov.

V Ronkah živi tudi precej Slovencev. To so bodisi domačini, ki živijo tu že desetletja in ki so se tu rodili, bodisi Kraševci, ki so prišli stanovat v nižino, da bi bili bliže tovarni, kjer delajo. Računajo, da je Slovencev v Ronkah več stotin in njihov glas utegne postati, ako bo oddan kompaktno, odločilen v volilni bitki. Preteklo soboto so se številni Slovenci iz Ronk sestali ob prisotnosti člana pokrajinskega vodstva socialistične stranke, in ugotovili, da so levičarji dali na svojo listo tudi slovenskega kandidata. To je Franc Jarc iz Vermeljana, bivši partizan, rojen v Ronkah leta 1919, ki je trenutno zaposlen pri nekem gradbenem podjetju v Tržiču. Jarc je bil vedno v vrstah tistih, ki so se v Ronkah borili za pravice delovnega ljudstva. Na sobotnem sestanku niso bili prisotni samo pristaši in somišljeniki levičarskih strank, ampak tudi rojaki, ki so sicer drugačnega svetovnega nazora. Vsi ti ljudje so poudarili dejstvo, da je treba enotno skrbeti za interese Slovencev v občinskem svetu v Ronkah.

Jutri 13. kongres goriške PSDI

V nedeljo 11. decembra se bo v dvorani Petrarca ob 9.30 začel 13. pokrajinski kongres goriške federacije Italijanske socialno demokratske stranke. Obravnavali bodo mednarodni in pa krajevni položaj, še prav posebno pozornost pa bodo posvetili delovanju stranke v krajevnih organih oblasti, kot so pokrajina ter občini Gorica in Tržič, ki jih vodijo krščanska demokracija in PSDI.

Nagrade CONI za športne organizacije

Vodstvo CONI je razposlalo po šest letnih nagrad za športna društva v vsaki posamezni pokrajini. Prva nagrada znaša 400.000 lir, druga 300.000, tretja 250.000, naslednje po 200.000, 150.000 in 100.000 lir ali vse skupaj 1.400.000.

Prošnjo za udeležbo pri natečaju za te nagrade lahko vložijo samostojna športna združenja, ki so včlanjena samo v CONI, ter nimajo povezave s kakšnim trgovskim ali industrijskim podjetjem. Prošnjo je treba vložiti najkasneje do 25. t.m. ter v njej navesti poročilo o društvenem delovanju v letu 1962 do 15. novembra. Navesti je treba udeležbo pri raznih tekmovanjih in udeležbo pri tekmovanju za prvenstvo ter vse druge športne prireditve, ki jih je društvo organiziralo. Prav tako je treba v prošnji navesti leto ustanovitve društva ter ime in priimek njegovega predsednika.

Med poslanimi prošnjami bo vodstvo CONI izbralo šest, katerim bodo tudi na Goriškem podelili zgoraj navedene nagrade.

Danes se poročita v Sovodnjah ELDA VIZINTIN in LADO CIJAK, oba iz Sovodenj. Novoporočencema čestitajo številni prijatelji in znanci. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo našega lista.

Varnostno zrcalo za voznike

Nagel razvoj motorizacije narekuje vedno bolj originalne rešitve zapletenih vprašanj. Na križiščih naenkrat niso dovolj semafori, znamenja «stop» in znaki o prednosti, ampak vedno pogosteje uporabljajo tudi varnostna zrcala. V poštev pridejo zrcala konveksne oblike, v katerih se vidi široka panoramska slika.

Takšno zrcalo so najprej namestili na križišču pred letališčem, da vozniki, ki hočejo zaviti na glavno pot gledajo «okoli vogala» in jim ni treba s prednjim delom avtomobila zavzeti skoraj polovico cestišča, če se hočejo prepričati o prostosti ceste.

Pred dnevi pa so dve takšni zrcali namestili tudi na križišču Ul. Vittorio Veneto in nove ceste, ki povezuje mednarodni prehod Rdeča hiša s Tržaško cesto. Eno izmed teh zrcal vidimo tudi na naši sliki. Predstavljata odličen pripomoček za tiste šoferje, ki jih znajo uporabljati, saj jim na križišču ni treba popolnoma ustavljati vozila. Seveda pa je še vedno najbolje, če spoštujejo prometne predpise o prednosti na tem križišču, ki so zelo jasni: prednost imajo vozila, ki se pripeljejo na križišče z enega ali drugega konca te nove prometne žile.

VPRAŠANJA, KI SE POJAVLJAJO V ŠTEVERJANU

Zid okoli pokopališča je dovolj visok (2 metra)

Na kraju, ki meji s Formentinijevo posestjo, se je zid «znižal» zaradi tega, ker so nasuli zemljo

Števerjan postaja vedno privlačnejša turistična točka. Ko bodo položili asfalt v vsej dolžini občinske poti iz Grojne do cerkve vrh hriba in ko se bo temu pomembnemu javnemu delu pridružil še vodovod, ki ga napeljujejo prav te dni, tedaj bo kraj postal še bolj privlačen in dotok turistov se bo nedvomno povečal v korist javnih lokalov in, seveda, tudi občinske uprave, ki bo imela več dohodkov s trošarino in drugimi davki.

Nič čudnega ni, če so se pojavile nekatere nove pobude na turističnem sektorju in da je nastal v Formentinijem parku nov lokal, neke vrste osmica, če se ne motimo, ki si je ustvarila svojo klientelo. S tem pa so nastali novi problemi, ki se skušajo naprtiti občinski upravi. Tako se na primer lastnik tega javnega lokala zavzema pri občinski upravi, da bi občina zvišala del zida okoli pokopališča, ki meji z njegovim posestvom, ker obiskovalci lokala vidijo čez zid na pokopališče. Zid naj bi bil po sodbi dr. Formentinija za dva metra prenizek.

Pozanimali smo se, kaj je resnice na stvari in kaj naj bi se napravilo, da bi se rešilo to vprašanje, pa smo izvedeli za nekatere zares zanimive podatke. Med drugim so nam povedali, da je bil zid, ki so ga zgradili ob nastanku pokopališča, vsepovsod visok dva metra, torej tudi na tistem kraju, kjer meji s Formentinijevo posestjo. Če pa se je zid «znižal», temu ni kriva občinska uprava, ampak tisti, ki je med uravnavanjem grofovega zemljišča odločil, naj se napelje zemlja k zidu v višini skoraj poldrugega metra. Zaradi tega razloga je postal zid visok nekaj manj kot en meter.

Ali je mogoče stvari odpomoči, ali je mogoče «nadzidati» ogrando, da bi obiskovalci javnega lokala ne imeli grobišča pred očmi. To vprašanje smo zastavili pristojnim ljudem, od katerih smo izvedeli, da je prav lahko doseči kaj takšnega, toda ne na stroške občinske uprave, ki za sedanje stanje nima nobene odgovornosti. Lastnik javnega lokala naj skoplje jarek okoli pokopališkega zida, istočasno pa naj zasadi kakšno drevje ali grmovje, ki je v prodaji, da se ustvari neke vrste živa meja, ki skozi njo niti preko nje ne more seči človeško oko. To je edina in najboljša rešitev vprašanja, ki se pojavlja v zvezi z novim lokalom ob števerjanskem pokopališču.

V Doberdobu se je zrušila streha nad skednjem

V sredo 7. novembra okrog 14. ure se je nenadoma zrušila streha shrambe Emilije Marušič, bivajoče v Doberdobu, Rimska ulica št. 34.

Lastnica je imela že dalj časa namen streho popraviti, toda čas jo je prehitel, tako da bo imela sedaj še večje stroške za odstranjevanje razbitin. Na srečo v skednju ni bilo nikogar, razen nekaj drv, 50 kg krompirja in drugih drobnarij manjše vrednosti. Škoda znaša približno 30.000 lir in ni krita z zavarovalnino.

Prvo opozorilo o bližnji nesreči so naznanili vrabci in kokoši, ki so začeli bežati na vse strani. Gospodinja, ki je bila nekaj trenutkov poprej v skednju, je to sicer opazila, toda nikakor ni mislila, da se bo njena streha porušila. Strašen ropot in pokanje je privabilo sosede, streha se je udrla na sredini, tako da na srečo ni povzročila nobene žrtve ali druge škode.

Popoldne so pripeljali v bolnišnico 51-letnega Raimonda Sdrigottija iz Villess. Pridržali so ga na opazovanju zaradi zloma levega gležnja in šoka. Poškodoval se je v prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj.

Rojstva, smrti in poroke v občini Doberdob

V mesecu oktobru letos so bila v občini Doberdob tri rojstva, štiri poroke, smrti pa nobene.

Rodili so se: Damijana Kobal in Igor Košuta iz Jamelj, Roberto Gerin iz Doberdoba. Vsi otroci so se rodili v goriški bolnišnici.

Poročili so se: Aldo Lavrenčič in Rozina Pahor, Bruna Frandolič in Srečko Frandolič, Valneo Donda in Veronica Perini ter Jožef Ferfolja in Vanda Bagon.

Darovi in prispevki

Za Dijaški dom je družina Anton Štekar iz Števerjana darovala 10 kg hrušk in 36 kg jabolk.

Kino

CORSO. 17.00: «Il mafioso», A. Sordi. Italijanski črnobeli film.
VITTORIA. 17.15: «Marco Polo», R. Calhoun in Y. Tani. Italijanski barvni film v cinemascopu.
CENTRALE. 16.30: «Pancho Villa», P. Armendariz in E. Anguirra. Ameriški barvni film.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna PONTONI-BASSI, Raštel št. 26, tel. 33-49.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 19,4 stopinje ob 11.50, najnižjo 10,7 stopinje ob 3.30. Povprečne dnevne vlage je bilo 92 odstotkov, dežja je padlo 23 mm.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA

Z lambreto treščil ob ograjo na mostu blizu Krmina

Sopotnik je umrl zaradi poškodb - S tovornikom je podrl zapornice in zavozil v potniški vlak

Pred goriškim okrožnim sodiščem se je moral včeraj zagovarjati 33-letni Bruno Piccotti iz Gorice, Ul. Don Bosco št. 14. Obtožnica pravi, da je zakrivil smrt tovariša 41-letnega Gaetana Calvoneja, ki se je vozil z njim na zadnjem sedežu lambrete.

Bilo je 4. januarja letos, med 17. in 18. uro, ko sta se oba prijatelja vračala domov po cesti iz Cedada proti Krminu. Vozil je Piccotti. Ko sta prišla do ovinka pri mostu v Corno di Rosazzo, je Piccotti zašel preveč na desno in zadel z vozilom ob ograjo na mostu. Posledica je bila, da sta potnika z vozilom vred treščila na tla in se pri tem močno poškodovala.

Ljudje iz bližine so jima prihiteli na pomoč in ju odpeljali nemudoma v bolnišnico v Krminu, kjer so ju pridržali s pridržano prognozo, lambreto pa so shranili pri nekem kmetu v bližini kraja, kjer je prišlo do nezgode. Tam so jo tudi dobili karabinjerji iz S. Giovannija, ki so napravili o nesreči zapisnik. Piccottija so obdržali na zdravljenju v Krminu, Calvoneja pa so naslednji dan odpeljali v goriško bolnišnico, kjer je čez dva dni umrl zaradi zadobljenih poškodb.

Pri včerajšnji razpravi je obtoženec izjavil, da je vozil z zmerno brzino 40 do 50 km na uro in da si ne ve razložiti, kako je prišlo do nesreče. Karabinjerji pa so v svojem poročilu poudarili dejstvo, da je na tem mestu že večkrat prišlo do prometnih nesreč tudi s smrtjo, ker je ovinek nevaren.

Upoštevajoč vse okoliščine je sodišče Piccottija oprostilo zaradi pomanjkanja dokazov. Branil ga je odv. Pedroni.

***

Pri drugi razpravi so oživili dogodek, do katerega je prišlo decembra 1960 blizu Ronk, kjer je prišlo do trčenja med težkim tovornikom Fiat s prikolico in potniškim vlakom.

Bilo je 9. decembra 1960 okrog 6.20 zjutraj, ko je 42-letni Otello Brati iz Casalecchia pri Bologni vozil težki tovornik Fiat s prikolico od Pierisa proti Tržiču. Ko je privozil skoraj do Ronk, kjer se križata cesta in železnica, šofer ni opazil, da so zapornice zaprte in je, kot pravi policijsko poročilo, zavozil vanje, jih podrl in zavozil naravnost v potniški vlak, ki je šel takrat mimo iz Tržiča proti Portogruaru. Šofer je v zadnjem trenutku naglo obrnil na desno, zadel samo na lahko od strani enega izmed vagonov ter se ustavil s svojim tovornikom na železniškem nasipu na desni strani. Vlak je lahko nadaljeval vožnjo do naslednje postaje, kjer so ugotovili le neznatno škodo na vagonu, potnikom pa se ni ničesar zgodilo in tudi šofer je odnesel zdravo kožo.

Brati se je moral zaradi tega dogodka zagovarjati pred sodnikom v Tržiču, ki ga je zaradi nepazljivosti in prekrškov cestnega pravilnika obsodil dne 28. februarja letos na 15 dni zapora in plačilo 15.000 lir globe ter na plačilo sodnih stroškov.

Brati je proti razsodbi vložil priziv in na včerajšnji razpravi v Gorici je sodišče potrdilo prvotno razsodbo ter dodalo še povečane sodne stroške.

Obtoženca je branil odv. Venier iz Tržiča.

Drž. tož. dr. B. Pascoli; preds. sod. R. Cenisi; zap. Daidone.

Kolesarka v tovornik pri ločniškem mostu

V prometni nesreči, ki se je včeraj ob 8.30 zgodila na križišču Ul. Lung'Isonzo in Ul della Barca, se je poškodovala 66-letna Leonora Toros, vdova Zucchi, iz Ul. Udine št. 143 v Krminu. Peljala se je s kolesom iz mesta proti Ločniku. Ko je zavozila na križišče, se je pripeljal iz Ul. Lung'Isonzo tovorni avtomobil, ki ga je vozil 56-letni Bruno Tortul iz Ul. Brigata Re št. 6 v Gorici. Iz neznanih vzrokov se je ženska zaletela v tovornik in se močno udarila. Z rešilnim avtomobilom Zelenega križa so jo odpeljali v civilno bolnišnico v Ul. Vittorio Veneto, kjer so jo pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v 7 dneh zaradi udarca v glavo, rane na lasišču in šoka. Škodo je utrpelo kolo, pa tudi tovornik se je nekoliko opraskal.

GORIŠKI NOGOMET

Sovodenjci v Štandrežu Juventina pa v Romansu

Dopoldne v Sovodnjah naraščajniki Juventine proti domačinom - Poroka športnika iz Sovodenj

Sovodenjski nogometaši nastopijo jutri na igrišču v Štandrežu proti ekipi Isontina, ki se je letos udomačila na tem igrišču. Tekma se začne ob 14.30. Za Sovodnje bodo nastopili naslednji igralci: Ferfolja I., Devetak I. Ferfolja II., Devetak II., Ožbot, Ferfolja III., Kuzmin I., Petejan, Kuzmin II., Petejan, Pelicon Z., Marinič in Pelicon R.

Naraščajniki pa se bodo dopoldne ob 10.30 pomerili na domačem igrišču z naraščajniki Juventine iz Štandreža. Upamo, da so se dobro pripravili za to derbi tekmo, saj so mladinci iz Štandreža dobro vigrani, kar so pokazali tudi pri zadnji tekmi v Podgori, kjer so prepričljivo premagali domačine.

Juventina pa gre v Romans, kjer se bo ob 14.30 pomerila z domačini in skušala prinesti domov vsaj eno točko. Odhod v Romans z lastnimi sredstvi. Od 13.15 naj se zberejo v baru pri Milanu naslednji igralci: Devetag, Zavadlav, Silič, Paškulin, Ermacora, Ferfolja, Nanut E., Nanut D., Petejan, Batistič, Nanut L. in Kaufert.

Kino na Opčinah

predvaja danes 10. t. m. z začetkom ob 18. uri Metro film:

TAJNOST MONTECRISTA
(Il segreto di Montecristo)
RORY CALHOUN
PATRICIA BREDIN - JOHN GREGSON - PETER ARNE - GIANNA MARIA CANALE
Metro-Goldwyn-Mayer

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 10. t. m. ob 16. uri Cinemascope Columbia barvni film:

Najbolj pokvarjena vojna ladja
(La nave più scassata... dell'esercito)
Igrajo: J. LEMMON, R. NELSON in J. LUND

KINO BELVEDERE NA OPČINAH

predvaja danes 10. t. m. z začetkom ob 18.30 uri avanturistični film:

Pet samokresov
(Cinque pistole)

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes 10. t. m. z začetkom ob 16. uri krasni barvni film v cinemascopu, ki vas popelje za dve uri v deželo sanj:

MODRI HAVAJI
(Blue Hawaii)
Igrajo: ANGELA LANSBUR, JOAN BLOCKMAN

šport šport šport šport šport

JUTRI V DVORANI UGG V GORICI

MEDNARODNI MOŠKI TURNIR V ODBOJKI

Poleg Olympie bodo nastopili Kanal ter gasilci in Bor iz Trsta

Polisportiva «Olimpia» iz Gorice organizira jutri, v nedeljo 11. t. m., z začetkom ob 9. uri dopoldne, mednarodni odbojkarski turnir, ki bo v veliki dvorani UGG v Gorici.

Poleg organizatorja sodeluje tudi odbojkarski klub «Kanal» iz Kanala ob Soči, ki igra v slovenski ligi, ki je nekaka italijanska B liga, dalje sodeluje ekipa gasilcev iz Trsta, ki je pred kratkim osvojila pokal za deželno prvenstvo v B ligi ter ekipa športnega združenja Bor iz Trsta, ki je prvak moške C lige. Ekipa «Olympie» pa je deželni prvak v kategoriji «propaganda».

Zmagovalec bo prejel pokal pokrajinske ustanove za turizem (EPT) iz Gorice.

Turnir bo potekal po sledečem razporedu:

ob 9. Kanal - Olympia (Gorica)
ob 10. Gasilci (Trst) - Bor (Trst)
ob 11. finale za 1. mesto
ob 12. finale za 3. mesto

* *

SZ BOR poziva svoje odbojkarske igralce, ki bodo nastopili na goriškem turnirju, da se zberejo jutri v nedeljo ob 6.45 na glavni železniški postaji, od koder bo odhod.

MEDNARODNO NAMIZNOTENIŠKO PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

Madžarski naslov ekipnega prvaka

Dva jugoslovanska para v četrtfinalu

SKOPJE, 8. — Madžarska si je danes osvojila naslov moškega ekipnega prvaka mednarodnega namiznoteniškega prvenstva Jugoslavije, ki se je začelo včeraj v Skopju in bo trajalo do nedelje. Madžari so v finalnem srečanju s Češkoslovaško zmagali 3:1 in prišli do prvega naslova letošnjega prvenstva.

Izidi finala med ČSSR in Madžarsko so sledeči:

MIKO (ČSSR) - BERCZIK (Madžarska) 2:0 (23:21, 21:13)
FAHAZY (Madžarska) - TANJEK (ČSSR) 2:0 (21:17, 21:11)
FAHAZY (Madž.) - MIKO (ČSSR) 2:1 (21:18, 15.21 21:12)
BERCZIK-FAHAZY (Madž.) — ANDREADIS-MIKO (ČSSR) 2:0 (21:19, 22:20)

Mladi Čehinji Lužova in Bosova sta pripravili prvo presenečenje današnjega dne. V četrtfinalu ženskih parov sta odpravili kandidatki za naslov Angležinji Rowe in Shanon.

V moški konkurenci sta se v četrtfinale igre parov uvrstili obe jugoslovanski dvojici in sicer Marković - Teran in Vecko - Korpa. Izločilno oviro so nadalje prebrodili zahodnonemški par Sheller-Mihalek, madžarski Berczik-Fahazy, švedski Alsner-Larson, vzhodnonemški Ploize-Lemke, češkoslovaški Andreadis-Miko ter češkoslovaško-jugoslovanska dvojica Tanjek in Hrbud.

NOGOMET

Danes in jutri prijateljske tekme

MILAN, 9. — Jutri in pojutrišnjem bodo številne prijateljske tekme, ki jih je italijanska nogometna zveza tudi dovolila:

DANES

ob 14,30 v Bergamu **Atalanta-Lazio**
ob 15.00 v Milanu (San Siro): **Milan - Olympique Nice**
v Bazlu: **Fussball Club Basel - L. Vicenza**

JUTRI

ob 14,30: v Neaplju (stadion S. Paolo): **Napoli-Schweicmater SC Wien**
ob 14,30 v Milanu (San Siro): **Inter - Racing Club (Pariz)**
ob 14,45 v Genovi (Marassi): **Sampdoria - Olympique Lyonnais**
v Zürichu: **Grasshopper Club - Florentina**

* * *

MILAN, 9. — Prvo srečanje osmine finala za pokal prvakov bodo med Milanom in angleškim klubom Ipswich igrali v San Siru v sredo 14. t. m.

* * *

MILAN, 9. — Danes so pri Interju preizkusili južnoameriškega igralca Candio, katerega bi lahko smatrali, ker je njegov stari oče italijanskega porekla, za «oriunda».

V JUTRIŠNJI TEKMI Z AVSTRIJO NA DUNAJU

Hitrost - glavno orožje italijanskih nogometašev

Kljub mladostnim silam, Avstrijci zelo počasni

DUNAJ, 9. — Vsako mednarodno srečanje, posebno nogometno, ima svoje zanimive točke. In nedeljski dvoboj na Praterju med Avstrijo in Italijo jih ima več kot druge tekme. To predvsem zaradi izidov preteklih tekem in novih sil v obeh reprezentancah.

Starejši navijači se še spominjajo na Meazzov gol vratarju «Wunderteama» Hidenu 1931. leta, ko so Italijani zabeležili v Milanu z 2:1 prvo zmago za domače barve. Še dobro v spominu je tudi uragan žvižgov, ki je spremenil Prater v peklenski brlog, zaradi česar je sodnik Olsson izgubil živce in tekmo prekinil. Najbolj pa je ostala v spominu tekma 1935. leta, ko so Italijani prvič in tudi edinokrat izšli iz Praterja kot zmagovalci.

O tej zmagi je cela vrsta anekdot. Predvsem jo pripisujejo psihološki potezi, ki je zmedla Avstrijce. Domačini so pričakovali, da bo Monti igral v sredini krilske vrste in so v ta namen pripravili posebno taktiko, s katero bi zlepa ali zgrda onemogočili Italijanu poverjeno mu nalogo. Neki novinar je to «tajnost» izdal in Monti je «zbolel». Njegovo mesto je prevzel Faccio, medtem ko je Piola prvič oblekel italijanski dres. To je Avstrijce presenetilo in čeprav so bile prognoze na njihovi strani, so jih Italijani spravili na kolena.

Sicer so že spomini. Sedaj je treba misliti na jutrišnjo tekmo s pomlajeno avstrijsko reprezentanco. Z izjemo treh «starejših», je povprečna starost ostalih 22 let, medtem ko je v napadu najstarejši Nemec, ki ima 23 let, Rafreider in Gager pa sta jih komaj dosegla 20. Čeprav so Avstrijci zabeležili s Češkoslovaško pekoč poraz (6:0), so nedavno preizkusili svoje sile proti Madžarski. Izkazalo se je, da imajo Dunajčani izredno močno obrambo, medtem ko nekateri dvomijo v prodornost prednje vrste. Sicer nihče ne dvomi o zmožnosti posameznikov, pač pa je njihova vigranost problem, ki do danes še ni našel rešitve. To se je videlo že v tekmi z Madžarsko, ko sta prišli na dan dve hibi: počasnost vseh igralcev in natočnost streljanja na vrata. To se da sicer od tekme do tekme popraviti, zaradi česar je bolje, da se Italijani ne zanašajo na to napako. Počasnosti pa verjetno ne bodo mogli odpraviti, ker je to tradicionalna avstrijska hiba. Posledica tega je, da bodo morali Italijani uporabiti svoje protiorožje, ki je hitrost. Samo s hitrimi premiki in bliskovitimi prodori bodo gostje zmedli domačine in jim preprečili možnost organizacije. Samo na ta način lahko upajo na zmago. In še tako bo ta naloga težko izvedljiva.

Napadalna vrsta italijanske reprezentance (od leve proti desni): Mora, Puia, Sormani, Bulgarelli in Pascutti

Decker potrdil avstrijsko postavo

DUNAJ, 9. — Avstrijski zvezni trener Decker je danes uradno potrdil reprezentanco, ki bo igrala proti Italiji in sicer: **Szanwald; Kainrath, Hasenkopf; Windisch, Glechner, Koller; Nemec, Gager, Rafreider, Floegel in Viehboeck.**

V IX. kolu nogometne **B LIGE**

Tako jutri moštva na igriščih

Za nedeljske tekme IX. kola prvenstva B lige so vodstva posameznih klubov najavila sledeče postave:

BARI: Ghizzardi; Baccari, Mupo; Carrano, Magnaghi, Buccione; Bonacchi, Catalano, Postiglione, Giammarinaro, Cicogna.

TRIESTINA: Mezzi; Brach, Vitali; Dalio, Frigeri, Sadar; Mantovani, Szoke, Orlando, Secchi, Santelli

FOGGIA: Biondani; Bartoli, Corradi (Vadalè); Ghedini, Rinaldi, Faleo; Oltramari, Gambino, Nocera, Lazzotti, Patino.

PADOVA: Bazzoni; Rogora, Scagnellato; Mazzanti, Grevi, Barbolini; Morosi, Fusato, Koelbl, Zerlin II, Galtarossa.

UDINESE: Zoff; Burelli, Valenti; Beretta, Tagliavini, Carosi, Andersson, Novali, Selmosson, Manganotto, Pinti.

LAZIO: Cei; Zanetti, Garbuglia; Landoni, Gasperi, Governato; Bernasconi, Longoni, Rozzoni, Morrone, Maraschi.

MESSINA: Rossi; Dotti, Stucchi; Radaelli, Chelfi, Landri; Calzolari, Fascetti, Calloni, Canuti, Brambilla.

CATANZARO: Innocenti; Nardin, Micelli; Frontali, Bigagnoli, Tulissi; Vanini, Maccacaro, Susan, Mecozzi, Ghersetich.

COSENZA: Ravera; Millea, Della Pietra; Ippoliti, Federici, Baston; Rumignani, Bacci, Lenzi, Marmiroli, Canova.

CAGLIARI: Colombo; Martiradonna, Spinosi; Mazzucchi, Vescovi, Longo; Rizzo, Fanton, Ronconi, Gagliardi, Morelli.

SIMMONZA: Rigamonti; Stefanini, Baccis; Ferreron (Ferrazzi), Ghioni, Gotti; Corbi, Ferrarco, Traspedini, Campagnoli, Barutti.

LECCO: Nalfieri; Facca, Caroli; Galbiati, Pasinato, Duzioni; Bagatti, Schiavo, Cappellaro, Lindskog, Clerici.

BRESCIA: Brotto; Mangili, Fumagalli; Della Giovanna, Vasini, Turra; Rambone, Favalli, De Paoli, Favini, Pagani (Recagno).

SAMBENEDETTESE: Amati; Napoleoni, Ruffinoni; Jannarilli, Capucci, Buratti; Raimondi, Nicchi, Merlo, Beni, Sestili.

PRO PATRIA: Della Vedova; Amadeo, Taglioretti; Crespi, Signorelli, Rondanini; Regalia, Rovatti (Calloni), Muzio, Bersellini De Bernardi.

COMO: Geotti; Ballarini, Bessi; Derlin, Manzoni, Invernizzi; Stefanini, Sartore, Teneggi, Ponzoni, Francesconi.

LUCCHESE: Persico; Fiaschi, Cappellino; Luna, Conti, Clerici II; Ghiadoni, Sicurani, Gratton, Bonfada, Arrigoni.

VERONA: Ciceri; Basiliani, Fassetta; Pirovano, Zannier, Cera (Ciocchetti); Verdi, Savoia (Cera), Fantini, Maioli, Ciccolo.

PARMA: Recchia; Versolatto, Polli; Sassi, Balbi, Zurlini; Coradi, Neri, Smerzi, Uzzecchini, Meregalli.

ALESSANDRIA: Nobili; Melideo, Bassi; Migliavacca, Tenente, Schiavoni; Colondri (Vanara ali Oldani), Cantone, Gambarini, Taccola, Vitali (Colondri).

Pripomoček za rekordne dosežke

Palica - jabolko spora: metal ali fiberglas?

Pred štirinajstimi leti je ameriška družba «Silafleks» spravila na trg prve palice iz fiberglasa. Te palice niso takrat imele nikakega uspeha in najboljši atleti, še na surovo izdelanega orodja sploh niso uporabljali, tako da je ostala palica večini športnikom nepoznana. Prve uspehe je steklena palica prinesla skakalcu iz Puerto Rica Rolandu Cruzu, ki je na olimpiadi v Rimu osvojil 4. mesto. Veliko reklamo novemu rekvizitu je napravil v Ameriki dnevnik «Los Angeles Times», katerega fotoreporter je ujel skakalca Dooleya v trenutku, ko je bila njegova palica popolnoma upognjena. Malo za rezultatom 4,70 m Dooleya, je George Davies s fiberglasovo palico odvzel s 4,83 m svetovni rekord Donu Braggu in vest o čudežnem vlaknu je z bliskovito naglico obkrožila svet.

Mnenja strokovnjakov so se takoj razdelila: nekateri so trdili, da je to atrakcija za cirkus, drugi pa so se potegovali za regularen sprejem palice v športni inventar. Skakalci so medtem z naglico napredovali in Davies je bil po zaslugi Uelsesa kmalu ob rekord. Tudi Uelses je le nekaj tednov užival slavo, ko je njegov rezultat 4,89 za 3 cm izboljšal Tork, slednjemu pa je s skokom 4,94 prestol odvzel Pentti Nikula, finski atlet, ki je odvzel Američanom hegemonijo, katero so v tej disciplini od zmeraj trdno držali v svojih rokah. Novi cilj je bil sedaj že 5-metrski zid, kajti čez 4,90 so šli skoraj ne da bi se tega zavedali.

Po teh senzacijah so pa jeli resno proučevati tehniko skakanja z navadno in fiberglasovo palico in jasno prišli do zaključka, da je slednja od prve precej različna. Oglejmo si obe risbi. Atlet, ki skače z novim orodjem, ga s svojo težo in silo rok upogne. Važno je sedaj najti moment, ko se palica začne vzravnavati in nanjo nikakor ne preveč naslanjati svojo težo, ker bi bilo vzravnanje sedaj počasnejše in vsa moč, ki se je med zaletom in odrivom nakopičila, bi se po nepotrebnem izgubila. Atleta bo po pravilni izvedbi vsega zaleta palica kar vrgla kvišku in mu seveda precej pomagala čez letvico. Za popolno asimilacijo fiberglasa porabi športnik isti čas kot za metalno palico in razlika je le v tem, da mu prva zaradi svoje upogljivosti povrne vse, kar je vanjo med zaletom vložil s posledicami, da je rezultat seveda boljši.

Svetovni prvak Finec Pentti Nikula

Nova čudežna palica ima med skokom vlogo katapulte in ponjenem pojavu v športni areni so mnogi specialisti že predlagali ločena tekmovanja za obe vrsti orodja. Velika ovira za hitro razširjenje fiberglasa je cena teh palic; novo orodje stane kar 120 dolarjev ali približno 75.000 lir. Čeprav je cena tako velika se te palice prav pogostoma zlomijo. V mnogih deželah so se atletske zveze izrekle proti fiberglasu, ker terja nabava novega orodja mnogo denarja, ki bi šel sicer v korist večjega števila tekmovalcev. Proti palici iz fiberglasa se je izrekel tudi predsednik tehnične komisije mednarodne atletske zveze Harold Abrahams, kateremu pripadajo besede: «Pridobiti morajo vsi skakalci in ne samo bogatejši».

Po poročanju specializiranega tiska, vsi skakalci še zdaleč niso navdušeni nad novo pridobitvijo športnega inventarja. Mnogi izmed njih pa so se novih palic poslužili le, ker so tako nadoknadili to, česar z navadnim orodjem niso bili sposobni. V Ameriki so skoraj vsi najboljši s fiberglasom napredovali, izjemo pa predstavlja John Cramer. Ta atlet je najprej začel skakati z novo palico in v enem samem letu popravil svoj rezultat od 3,20 do 4,18. Cramer se je nato vrnil k navadni metalni palici in z njo dosegel kar 4,78, regularno pa premagoval višine od 4,60 do 4,70. Spretno se je na nov rekvizit letos spomladi privadil drugoplasirani na rimski olimpiadi Morris, ki je najprej zabeležil več kot odlično znamko 4,89, na mednarodnem srečanju s Sovjetsko zvezo v Palu Altu pa rezultat še izboljšal na 4,90. Zanimivo je, da Pentti Nikula, Dave Tork, John Uelses in Riisto Ankio, ki so se na nove palice najbolje privadili, v časih ko so skakali z metalnimi, niso dosti pomenili. Tako je imel Nikula višino komaj 4,44, medtem ko je trenutno svetovni rekorder s 4,94; Dave Tork je skoč[illegible] normalnih pogojih 4,57, s [illegible] glasom pa 4,92, Uelses najprej [illegible] potem pa 4,89, Ankio pa 4,[illegible] nato 4,85. Davies, ki je bil [illegible] tovni rekorder s 4,83 že [illegible] leto in ki je dejansko prvi [illegible] žil «afero» o fiberglasu, je [illegible] imel zelo skromen rekord [illegible] Vsi omenjeni atleti so novo [illegible] co obvladali v relativno [illegible] kem času, bili pa so seveda [illegible] prej z metalnimi palicami te[illegible] no zelo izpopolnjeni.

Nekateri znani atleti s t[illegible] no pridobitvijo niso mnogo [illegible] predovali. Bivši evropski r[illegible] der Manfred Preussger je na [illegible] mer prej skakal 4,70, sedaj p[illegible] komaj na 4,80; napredka [illegible] nemškem atletu skoraj ni [illegible] resnica pa je, da je Preu[illegible] začel z novo palico trenirati [illegible] maj po začetku letošnje se[illegible] Res škoda je, da ima [illegible] vzhodnonemški skakalec [illegible] let, sicer bi bil sedaj gotov[illegible] družbi Nikule, Morrisa, Torka [illegible] Ankia, ali celo pred njimi. [illegible] se je pokazalo, kot smo že [illegible] nili, da so atleti obvladali [illegible] glas šele potem ko so izpopo[illegible] tehniko skakanja z metalno [illegible] lico. In slog Preussgerja je [illegible] med najlepšimi.

Po mnogih sporih in dolgih [illegible] kusijah je mednarodna atl[illegible] zveza IAAF novi pripomoček [illegible] volila, dokler pa bo njegova [illegible] na visoka in si ga ne bodo [illegible] države nabavile v zadostnem [illegible] vilu za svoje potrebe, bodo [illegible] no kar deževale pritožbe. Z[illegible] daj nekateri predlagajo pre[illegible] fiberglasa, drugi bi hoteli le [illegible] jiti elastičnost palic, tretji [illegible] zavzemajo za ločena tekmo[illegible] z obema palicama in torej [illegible] no dejansko priznanje nove[illegible] kritja.

BRUNO KRIZM[illegible]

15. decembra prvi nastop v Val Gardeni

SMUČARSKA SEZONA 1962 - 63

Januarja in februarja nastopi v smučarskih skokih

MILAN, 8. — Italijanska smučarska zveza je že sestavila v glavnih obrisih razpored nastopov v sezoni 1962-63. Prvi nastop smučarjev bo 15. decembra letos v Selvi Val Gardena z dvema dnevoma moških tekmovanj v smuku in slalomu za pokal CC Gardena. Letošnji koledar vsebuje sledeče najbolj zanimive in važne nastope:

JANUAR

19. in 20. v Cortini D'Ampezzo: smuk in slalom za moške (mednarodni «B»)
19. in 20. v Ravasclettu: nordijska kombinacija in smučarski skoki
26. in 27. v Ortisei - Selva: smuk in slalom za moške (mednarodni «B»)

FEBRUAR

2. in 3. v Madonni di Campiglio: smuk, slalom in veleslalom za moške (mednarodni «I-A» za pokal «3-Tre»)
2. in 3. na Abetonu: smuk in slalom za ženske (mednarodni «I-A» za pokal «Foemina»)
3. v Cortini d'Ampezzo: smučarski skoki z mednarodno udeležbo
6. do 10. v Courmayeurju: tekme v alpskih disciplinah za moške in ženske ter za juniorke za italijanski državni naslov
8. do 10. v Asiagu: teki in moške štafete ter ženski teki za pokal Kurikkala (mednarodni «K»)
14. do 17. v Nevegal - Bellunu: moški in ženski teki ter za juniorke za italijansko državno prvenstvo
19. do 23. v Folgariji: nastop juniorjev v vseh panogah za italijansko prvenstvo

MAREC

1. do 3. v Cataniji - Etna: slalom in veleslalom za moške in ženske v okviru tekmovanja «Tre giorni dell'Etna»
3. v Pontedilegno: mednarodni smučarski skoki
16. in 17. v Sportiniji: smuk in slalom za ženske z mednarodno udeležbo
17. v Aprici: tek na 50 km za italijansko državno prvenstvo
20. do 23. na Terminillu: veleslalom, slalom in smuk za moške v okviru tekmovanja «Tre giorni del Terminillo»

APRIL

6. in 7. v Breuilu (Cervinia): smuk in veleslalom za moške (mednarodni «B»)

Smučarska sezona se bo zaključila 26. maja v Vedetti del Tuckett z veleslalomom za moške in ženske.

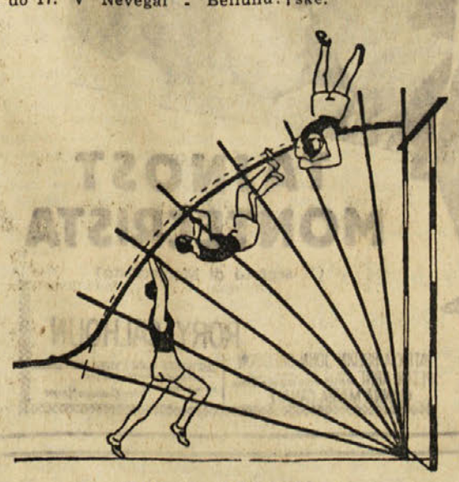

Skok s kovinsko palico

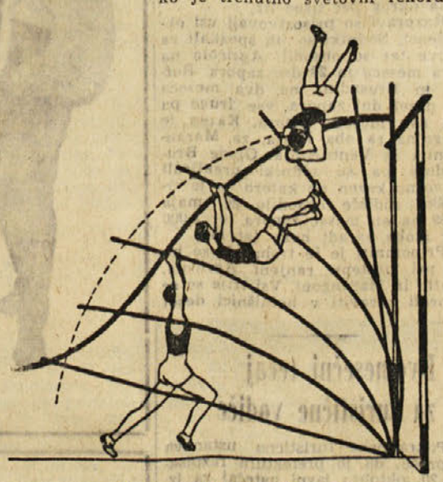

Skok s palico iz fiberglasa

Živinozdravnik svetuje in pojasnjuje

(Nadaljevanje s 3. stran[illegible])

mo z dajanjem manjših k[illegible] pese v obrok, podaljšali [illegible] uporabo daleč v zimo.

Kdor krmi krave z [illegible] krmo, naj poklada do sitega [illegible] ve, detelje ali pa lucerne [illegible] va pa požre brez posebnih [illegible] žav prav rada svojih 70 do [illegible] kg zelene krme. Živali pa [illegible] s tem načinom krmljenja [illegible] šile več prebavljivih beljak[illegible] in škrobne vrednosti, kako[illegible] v resnici potrebujejo. Seveda [illegible] so živali v slabem stanju, [illegible] so med zimo stradale, bodo [illegible] mladi porabile več krme in [illegible] odvečne prebavljive belja[illegible] ne bodo škodile. Če pa so [illegible] v dobrem rejnem stanju, [illegible] lahko prebili z manjšo k[illegible] sočne krme, trave, detelje, [illegible] cerne in podobnega. Da bi [illegible] živali dobro nasitile, jim d[illegible] mo še nekaj slame. To [illegible] zlasti v začetku poletnega [illegible] ljenja. Pozneje, ko trave [illegible] ge krmne rastline ostarijo [illegible] njihova hranilna vrednost [illegible] da, zmanjšujemo količino s[illegible]

Če krmimo samo zeleno [illegible] no do sitega, je v krmi bel[illegible] vin za 20 litrov mleka. Prim[illegible] kuje pa škrobne vrednosti, [illegible] daje krava le 10 litrov. [illegible] Umno krmi tisti, ki daje m[illegible] cerne in doda suhih pesnih re[illegible] cev ali drugo škrobnato krmo. [illegible] ko dobi za tretjino več m[illegible] Dragoceno krmo, ki smo [illegible] umnim krmljenjem prihra[illegible] posušimo, da bomo imeli d[illegible] krme za zimo. Pri sušenju [illegible] spravljanju sena se pa zgub[illegible] lo mnogo hranilnih snovi. [illegible] ma, ki jo pokladamo sočno [illegible] leže mnogo več kot ista [illegible] če jo posušimo. Prav zaradi [illegible] skušajmo živalim, čimdalje [illegible] jati sočno krmo, čim manj [illegible] pa zimsko.

Med vsemi načini, kako [illegible] vajo živali poletno krmo, [illegible] najboljša paša, kjer dobivaj[illegible] vali [illegible] same, brez pose[illegible] truda za nas, najboljšo na[illegible] hrano. Da nam pa živina [illegible] di po vsem travniku ali [illegible] ku in tam več potepta [illegible] popase, so ponekod uvedli [illegible] trično ograjo. Na ta nač[illegible] vina lepo popase samo del [illegible] nika.

Dr. [illegible]

WILLARD TEMPLE

OSTAL JE EDEN

Odšel sem v sobo, pogledal na listek, vzel svinčnik in potegnil črto:

— H a r o l d —
— F r a n k —
M a r k

«Dva manj, eden pa bo odšel,» sem si rekel.

Naslednjega večera, ko je Mark prihajal po vrtni stezi, sem stal pri hišnih vratih in ga čakal.

«Pozdravljeni,» sem dejal in mu ponudil roko.

«Karkoli že prodajate, ničesar ne kupujem,» je odvrnil. Presodil sem, da je imel kakih deset funtov več od mene, trdo čeljust ter oči, ki so me premerile z ostrim pogledom.

«Mar vam Betty ni pravila o meni?» sem previdno vprašal. «Ni omenila svojega bratranca Davida? No, meni je mnogo pravila o vas. V mestu sem šele tri dni in vse, kar sem slišal, je samo Mark, Mark, Mark. Zato sem vas tudi takoj spoznal. Pridite, vstopite.»

Pozvonila sva in Betty nama je odprla. Priznati morám Marku, bil je drugačen od Harolda in Franka. Vzdignil je Betty in jo poljubil, potem pa pogledal mene.

«Kje vas lahko odloživa, bratranec?» je dejal. «Z Betty imava namreč zmenek.»

Betty se je zahihitala. Jaz pa sem nadaljeval:

«Betty mi je povedala, da ste kandidat za vstop v vrhove družbe in sedaj imam priliko videti, zakaj. Korakate naravnost proti cilju in prav nič vam ni mar, če vam kdo križa pot.»

«Kaže, da bi vaš bratranec rad dobil eno okrog ušes, da si bo bolje zapomnil to mesto,» je rekel Mark.

Betty se je še vedno smehljala. «Bratranec David, ali vas lahko odloživa pri kinu?»

«Raje bi se pogovarjal z Markom o njegovi poti proti vrhu,» sem dejal. «No, na vaši poti ni nobenih zaprek, saj je tako, Mark?»

«Mislim, da vas to prav nič ne briga,» je odvrnil. «So stvari, ki jih hočem dobiti, in dosegel bom svoj cilj.»

«In mislite pri tem na Betty?» sem vprašal.

Zarežal se je. «Imam svoje načrte,» je odvrnil.

«In kako je z Bettyjinimi načrti?» sem nadaljeval.

«Ne razumem vas, kaj ima s tem opraviti Betty?» je dejal Mark.

«Betty ni kos lastnine, Mark, ki bi si jo lahko enostavno prisvojili. Betty je ženska, lepa, mlada ženska, s srcem, razumom in čustvom. Ženske, kot je Betty, ne morete kar tako vzeti, postati morate njen tovariš.»

«Poslušajte,» je rekel, «brigam se za svoje stvari, vi pa...»

«No, vi se boste brigali tudi za svojo ženo,» sem ga prekinil. «Odločali boste o vsem. Stori to, stori ono, živi tu, živi tam. Mar je žena podrejena možu, da mora ubogati njegove naloge z vrha? Jo mislite tako osrečiti?»

«Dejal sem vam že,» je rekel Mark, «da se to vas sploh ne tiče.»

«Kaj pa mene, ali se mene tiče, Mark?» se je zdajci vmešala Betty.

«Pred tem norcem ne bom govoril o najinem zasebnem življenju,» je izjavil Mark.

«Stvar je v tem, Mark,» sem dejal, «da potrebuje Betty samo eno stvar, da bi bila srečna. Živeti mora z možem, ki jo ljubi in ki ga ona ljubi. Ne potrebuje vaše obsedenosti za uspehom. Za Betty ni prav nič važno, če boste postali kdaj predsednik družbe Ramsey ali ne. Lahko postanete najuspešnejši denarni mogotec Amerike, pa bo kljub temu nesrečna.»

«Že prav, modri mož,» je rekel Mark, «dovolj sem slišal. Reci mu, Betty, naj izgine od tod, ali pa bom to storil jaz.»

Betty je najprej pogledala mene, potem Marka. «Bolje bo, da se ga odkrižaš, Mark,» je rekla.

«To mi bo v veliko veselje,» je odvrnil Mark in se pognal proti meni.

Vtem je zazvonil zvonec na vratih. Betty je odprla in vstopila sta Harold in Frank.

«Sveta nebesa,» je zavpila Betty in pričela viti roke.

«Betty,» je pričel Frank. «Zahtevam pojasnilo. Precej stvari glede včerajšnjega poloma me je vznemirjalo. Nekaj sem slutil in telefoniral Haroldu, ki je prav tako srečal tega domnevnega bratranca Davida. Sedaj vidim, da si ga srečal tudi ti, Mark.»

«Pravkar sem ga nameraval vreči skozi vrata,» je odvrnil Mark.

«S Haroldom bova srečna, če ti pri tem lahko pomoreva,» je dejal Frank. «Pozanimala sva se o njem. Ni v sorodu z Betty in tudi ni iz Oklahome. Stanuje v stanovanju nasproti Bettyjinemu že leto dni in je zaposlen v tem mestu kot kemijski tehnik. Opravili bomo z njim. Se prej pa nam je, tako vsaj mislim, predvsem dolžna pojasnilo Betty.

«In to temeljito pojasnilo,» je dodal Mark in vsi trije so jo obstopili. Harold je nekaj momljal in zdelo se je, da potrjuje.

Betty je zvijala svoje vitko telo kot mačka. «In če tega nočem?» Uprla je roke v boke. Zožila pogled in zdaj je bila videti kot mačka.

«In kaj boste storili, če vam pojasnilo ne bo všeč? Me boste zavrgli kot staro šaro? In vendar ste mi vsi trije leto dni govorili, kako me ljubite. Sedaj mi povejte, kako me ljubite. Povej mi, Harold... Povej mi, Frank... in predvsem ti, Mark!»

«Gospodje,» sem se vmešal. «ne more vam dati pojasnila, ker to ni bila njena zamisel. Bila je moja in zato prevzamem polno odgovornost.»

«Potem nam pojasnite vi,» je dejal Mark, «in storite to hitro.»

«Zadeva je povsem enostavna,» sem dejal. «Ljubim jo. Leto dni sem gledal, kako si jo vsi trije prisvajate. Jaz pa sem šele pred kratkim prišel na seznam. Morda so moje metode nenavadne, toda imam pozen start in v ljubezni je vse dovoljeno. Tako pravijo pesniki, kajne, Harold?»

Mark je pogledal Franka, ki je prikimal. In nenadoma sta bila ob meni. Izognil sem se prvemu udarcu, potem pa so vsi trije navalili name. Bežno sem videl Haroldova jalova poplesovanja ob zunanjem robu prizorišča.

Domišljal sem si, da bom vztrajal, dokler nisem opazil, da je Betty prešla v akcijo. Zagrabila je prvo dosegljivo orožje, bil je nekakšen kipec, in že sem dobil udarec v oko. Takoj me je zapustila vsa bojevitost.

«Izgubite se,» je vpila Betty. «Izginite in ne vrnite se več ali pa pokličem policijo.»

Vsi štirje smo odkorakali. Odšel sem v svojo sobo, in ko sem pogledal skozi okno, sem videl, kako Harold, Mark in Frank družno odhajajo po stezi. Verjetno bodo zavili v prvi bar, da bi si zacelili rane in se pogovarjali o ženski nezvestobi.

Zrl sem na listek na steni, ko sem zaslišal stopinje. Skozi vrata je vstopila Betty in obstala ob meni.

«Imate svinčnik?» Izročil sem ji ga. Potegnila je črto na lističu in tiho sva strmela vanj.

—Harold—
—Frank—
—Mark—

Nato se je obrnila k m[illegible] «Preklano ustnico imate,» je [illegible] kla. «In jutri boste imeli [illegible] drico okoli očesa. Lastna m[illegible] se vas ustrašila.»

«Saj niso slabi dečki,» [illegible] pričel. «Prava žena bi dala [illegible] roldu več hrbtenice. In žena [illegible] bo ljubila Franka, ga bo o[illegible] vila nadutosti. Tista, ki bo [illegible] la Marka, bo ga morala [illegible] liko brzdati.»

«In kaj bi prava žena [illegible] storila za vas?» je vprašal.

«Pravkar ste to storili,» [illegible] odvrnil. «Nameraval sem se [illegible] tepati in delati neumnosti, v[illegible] me pa s kipcem po očesu.»

«Merila sem na Marka,» se [illegible] opravičila.

Ponovno se je obrnila k [illegible] na steni in pričela pisati. K[illegible] napisala prvo črko, sem se [illegible] nil in jo zadaj poljubil na [illegible] Kljub preklani ustnici sem [illegible] veličasten občutek.

«Najlepšo pisavo imate, B[illegible]» sem dejal in jo opazoval, [illegible] pe končala s pisanjem:

D a v i d.

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II, Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir. — Vnaprej: [illegible] letna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljub[illegible] Stritarjeva ulica 3-I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14/5-375 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 100, finančno-upravni 150, osmrtnice 120 lir. — Mali oglasi 36 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri [illegible]
Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst